

STJERNEN

146. ÅRGANG

NUMMER 9

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

SEPTEMBER 1997

STJERNEN

PÅ FORSIDEN:

Tempelpladsen beskrives i en artikel, der begynder på side 34. Søster Yochabel Bracale fra São Paulo i Brasilien, omslagets bagside, er blandt de mange sæsternmissionærer, der tjener på Tempelpladsen, som er en af Kirkens mest enestående missioner. Se »Missionær for hele verden,« side 44. (Omslagsfoto: Craig Dimond).

BØRNESTJERNENS FORSIDE:

Vaskedag, af Gregory Sievers

ARTIKLER

- 2 **BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: TÅRER, TRÆNGSLER, TILLID, VIDNESBYRD** PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON
- 8 **ET GUDDOMMELIGT PARFORHOLD** S. MICHAEL WILCOX
- 10 **TJEKKISKE HELLIGE: BEDRE TIDER** KAHILILE MEHR
- 16 **JIRÍ OG OLGA ŠNEDERFLER: TO TJEKKISKE PIONERER UNDER LUP**
MARVIN K. GARDNER
- 34 **TEMPELPLADSEN I SALT LAKE CITY**

ISÆR FOR UNGE

- 28 **ALVORLIGE SPØRGSMÅL, ALVORLIGE SVAR** ÆLDSTE RICHARD G. SCOTT
- 33 **MORMONOTE: LÆR VISDOM I DIN UNGDOM**
- 44 **MISSIONÆR FOR HELE VERDEN** MARYANN MARTINDALE OG JENNIFER GANTT ABSHER

FASTE PUNKTER

- 1 **KOMMENTARER FRA LÆSERNE**
- 25 **BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: PROFETIENS GAVE**
- 26 **DEN LEVENDE PROFETS ORD**

BØRNESTJERNEN

- 2 **OPDAGELSE: TEMPLET I NAUVOO** SHERRI JOHNSON
- 5 **SANG: DA JESUS KRISTUS BLEV DØBT**
JEANNE P. LAWLER
- 6 **FRA VEN TIL VEN: ÆLDSTE ROBERT D. HALES**
- 8 **FÆLLESTID: HVAD ØNSKER JESUS , AT JEG GØR?**
KAREN ASHTON
- 10 **FIKTION: SVAMPEJAGT** OLGA BULGAKOVA-PETRENKO
- 13 **BARE FOR SJOV**
- 14 **NYE VENNER: LUKÁŠ KROUTIL FRA PRAG I REPUBLIKKEN TJEKKIET** CORLISS CLAYTON

SE BØRNESTJERNEN SIDE 10

SE SIDE 34

STJERNEN

SEPTEMBER 1997 • 146. ÅRGANG • NUMMER 9

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab:

Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolv Kvorum:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør:

Jack H. Gosslind

Vejledere:

L. Lionel Kendrick, Wm. Rolfe Kerr

Curriculum Department:

Adm. direktør: Ronald L. Knighon
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loysborg

Redaktion:

Chiefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktører: David Mitchell, DeAnne Walker
Redaktionsassistent: Janifer Greenwood
Planlægning: Maryann Marindale
Tidsskriftsassistent: Beth Doyley

Design:

Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki

Art Directors: Scott Van Kampen

Designer: Shari Cook

Produktionsleder: Jane Ann Peters

Produktion: Raginald J. Christensen, Denise Kirby, Matthew H. Maxwell

Stjernen:

Redaktør: Svend Aage Andersen

Kirkesty: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:

Translation Division
Borup Allé 128, 1. th., DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

© 1997 by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Elektrisk forbudt

Printed in Germany

Send alle bestillinger, spørgsmål og betaling af abonnement til Nordisk Distributions Center, Smøvedangen 9, DK-3540 Lyngby. Tlf. 48 18 77 27; fax 48 18 79 82. Abonnement: 12 numre DKK 85 (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center.

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, fransk, spansk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, serbisk, svensk, tongansk og tysk, hveranden måned på indonesisk og thai; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekisk og ungarsk.

USA and Canadian subscription price is \$9.00 per year. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both old address and new one are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 24368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA. Subscription help line: 1-800-453-3860, USA ext. 2947; Canada ext. 2031. Credit card orders (Visa, Mastercard, American Express) may be taken by phone. Periodicals postage paid at Salt Lake City, Utah.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150.

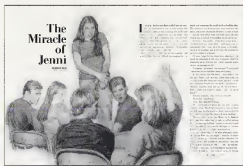
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P. O. Box 24368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

ISSN 0900-2545

97988 110

Dansh

KOMMENTARER FRA LÆSERNE

EN BEDRE VEN

Jeg nød virkelig historien »Jennis mirakel« i novembernummeret fra 1996. Jeg kender en pige ligesom Jenni, der ikke har ret mange gode venner. For nylig blev hun døbt, og nogle af hendes venner ville ikke have mere med hende at gøre. Jeg har været venlig mod hende, men ofte spørger nogle af mine venner mig, hvorfor jeg er sød mod hende. Jeg anede ikke, hvad jeg skulle svare. Historien fik mig til at tænke på, hvordan jeg over for hende kunne være en bedre ven. Næste gang nogen stiller mig det spørgsmål, så ved jeg, hvad jeg skal svare.

Navnet tilbageholdt

KNYTTER MEDLEMMERNE SAMMEN

Jeg bor i Perm i Uralbjergene i Rusland. I marts 1996 traf jeg missionærerne. Den gang var jeg helt alene. I de fire måneder, der var gået forud for mødet, havde jeg mistet min mand og begge mine foreldre, og jeg havde gennemgået to operationer. Missionærerne fortalte mig om Mormons Bog, om Jesu Kristi liv og om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. De indbød mig til deres møder. Jeg blev venner med Kirkens medlemmer og blev døbt. Vi er nu som en stor familie; vi støtter hinanden i svære tider.

Jeg fik et eksemplar af Liahona (russisk). Det har været en stor hjælp for mig selv og min undervisning af andre. Den støtte og de vidnesbyrd, som vi får fra medlemmer over hele verden, har hjulpet mig mest. Jeg bærer vidnesbyrd om, at Kirken er sand, og at Liahona knytter folk sammen.

Margarita Andreyevna Rusanova,
Perm Centralgren
Jekaterinburg Missionen i Rusland

UDE I HERRENS ÆRINDE

Lige nu repræsenterer jeg Herren som fuldtidsmissionær. Når jeg læser Liahona (un-

garsk), så styrkes mit vidnesbyrd. Jeg føler mig sikker på, at jeg er ude i Herrens ærinde, at Jesu Kristi genjivne evangelium er sandt, og at evangeliet kan føre til frelse for alle mennesker.

Jeg er taknemlig for vores profet, president Gordon B. Hinckley, og jeg ved, at vor Frelser har kaldet mig på mission gennem ham.

Ældste Kőszegi Sándor Ádám,
Missionen i Budapest i Ungarn

DEN DAGLIGE NÆRING

Liahona (spansk) har længe været en støtte i min daglige kamp for at efterleve evangeliet. En dag læste jeg i septembernummeret fra 1996 i håb om, at jeg i det kunne finde et svar på mine bønner, og på bagsiden fik jeg øje på en illustration af Lehis drøm om livets træ. Jeg blev straks klar over, at denne lille påmindelse var svaret på de problemer, som jeg havde. Jeg ved, at Liahona beleer os om jernstangen, som vi aldrig må give slip på.

Rosa María García Baena,
Málaga 1. Gren,
Málaga Distrikt i Spanien

TROENS LYS

Jeg har været medlem af Kirken i fire år. Liahona (russisk) er kommet til at betyde meget for mig. Jeg læser samtlige sider i hvert eneste nummer, og jeg finder altid dyb visdom, som hjælper mig til at leve lykkeligt og retskaffent. I de enkle historier om vore søskendes liv finder jeg et lys af stor trofasthed mod vor himmelske Fader og de pagter, som vi har indgået med ham.

Svetlana Nuzhdova,
Saratov Zavodskoj Gren,
Saratov Distrikt i Rusland

TÅRER, TRÆNGSLER, TILLID, VIDNESBYRD

Præsident Thomas S. Monson

Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

Har I nogensinde overvejet sjæles værdi?
Har I nogensinde spekuleret over de muligheder,
som ligger i hver enkelt af os?

I min første tid som medlem af De Tolvs Kvorum deltog jeg i en konference i Monument Park West Stav i Salt Lake City. Min ledsager til konferencen var Paul C. Child, der var medlem af Kirkens Velfærdskomité. Præsident Child var en ivrig læser af skrifterne. Han havde været min stavspræsident, da jeg bar Det Aronske Præstedømme. Og nu var vi sammen som konferencegæster.

Da præsident Child skulle tale, tog han sin Lære og Pagter, forlod talerstolen og gik ned blandt de præstedømmebærere, som han skulle tale til. Han slog op på afsnit 18 og begyndte at læse: »Kom i hu, at sjæle er af stor værdi i Guds øjne ... Og om det skulle ske, at I måtte arbejde hele jeres liv med at råbe omvendelse til dette folk og kun førte een sjæl til mig, hvor stor skal da ikke jeres glæde være med ham i min Faders rig!« (L&P 18:10, 15).

Så hævdede præsident Child blikket fra skrifterne og stillede et spørgsmål til brødrene i præstedømmet: »Hvad er en sjæls værdi?« Han undlod at spørge

**Tabernakler og templer
bygges af mere end sten
og mørtel, træ og glas.
»Ved I ikke, at I er Guds
tempel, og at Guds
ånd bor i jer?«**

en biskop, stavspræsident eller et medlem af højrådet. I stedet valgte han en præsident for et ældstekvorum, en bror, der havde været lidt døsigt og derfor ikke havde opfattet spørgsmålet.

Den forbløffede mand sagde: »Bror Child, vil du være rar at gentage spørgsmålet?« Spørgsmålet blev gentaget: »Hvad er en sjæls værdi?« Jeg kendte præsident Childs stil. Jeg bad inderligt for den kvorumspræsident. Han var stille i det, der føltes som en evighed, inden han svarede: »Bror Child, en sjæls værdi ligger i dens evne til at blive som Gud.«

Alle de tilstedeværende funderede over det svar. Bror Child vendte tilbage til forhøjningen, lænede sig over mod mig og sagde: »Et dybsindigt svar, et dybsindigt svar!« Han fortsatte med sin tale, men jeg blev ved med at tænke over det inspirerede svar.

Det er en enorm opgave at nå ud til, undervise og opbygge de dyrebare sjæle, som vor Fader har gjort parat til at modtage hans budskab. Succes er sjældent ligetil. Som regel går der tåre, trængsler, tillid og vidnesbyrd forud.

Tænk over storheden af Frelserens instrukser til sine apostle: »Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn,

og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befaleet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende« (Matt 28:19-20).

De mænd, som han gav disse instrukser, var ikke godsejere, ej heller var de lærde mænd. De var jævne mennesker – mænd med tro, hengivne mænd, mænd, der var »kaldet af Gud« (5. torsartikel).

Paulus var vidnesbyrd for korintherne: »I var ikke mange vise i verdslig forstand, ikke mange mægtige, ikke mange fornemme.

Men det, som er dårskab i verden, udvalgte Gud for at gøre de vise til skamme, og det, som er svagt i verden, udvalgte Gud for at gøre det stærke til skamme« (1 Kor 1:26-27).

På det amerikanske fastland sagde Alma ligeledes til sin søn Helaman: »Jeg siger dig, at ved små og ringe ting bliver der udrettet store ting« (Alma 37:6).

I april 1830 modtog Phineas Young et eksemplar af Mormons Bog fra Samuel Smith, profeten Josephs lillebror, og få måneder senere drog han til det øvre Canada. I Kingston bar han, så vidt vi ved, det første vidnesbyrd om den genoprettede Kirke uden for USA's grænser.

Dengang som nu fattede Guds tjenere mod ved Mesterens udtalelse: »Jeg er med jer altid.« Dette stor-slåede løfte opbygger brødrene i Det Aronske Præstedømme, som bliver kaldet til lederstillinger i diakonernes, lærernes og præsternes kvorummer. Det opmuntrer dem i deres forberedelser på at udføre en mission. Det trøster dem i de mismodige stunder, som vi alle oplever. Den samme forvisning motiverer og inspirerer brødrene i Det Melkisedekske Præstedømme, når de leder og styrer arbejdet i ward, stave og missioner. »Bliv derfor ikke trætte af at gøre godt,« sagde Herren, »thi I lægger grundvolden til et stort værk, og af de små ting kommer det, som er stort.

Se, Herren fordrer hjertet og et villigt sindelag« (L&P 64:33-34).

En urokkelig tro, en vedvarende tillid og et inderligt ønske har altid kendetegnet dem, som tjener Herren af hele deres hjerte.

Denne beskrivelse var kendetegnende for den første missionering lige efter evangeliets genoprettelse. Så tidligt som i april 1830 modtog Phineas Young et eksemplar af Mormons Bog fra Samuel Smith, der var lillebror til profeten Joseph, og få måneder senere drog han til det øvre Canada. I Kingston bar han, så vidt vi ved, det første vidnesbyrd om den genoprettede kirke uden for USA's grænser. I 1833 rejste profeten Joseph Smith, Sidney Rigdon og Freeman Nickerson til Mount Pleasant i Canada. Der underviste de, døbte og organiserede en gren af Kirken. På et tidspunkt i juni 1835 afholdt seks af de tolv apostle en konference i det land.

I april 1836 besøgte ældste Heber C. Kimball og andre Parley P. Pratt i dennes hjem, og opfyldt af profetiens ånd lagde de hænderne på bror Pratts hoved og erklærede:

»Du skal drage til det øvre Canada, ja, til byen Toronto ... og der skal du finde et folk, som er beredt på evangeliets fylde, og de vil tage imod dig, og du skal organisere Kirken iblandt dem ... og mange skal blive bragt til kundskab om sandheden og blive fyldt med glæde; og af det, som udspringer af denne mission, skal evangeliets fylde bringes til England, og et stort værk skal udføres i det land« (Autobiography of Parley P. Pratt, 1985, s. 110). I juli 1987 fejrede vi 150 års jubilæet for begyndelsen af missioneringen i England. Vi glædede os over den fantastiske indsats, som udførtes af de tidlige missionærer og dem, som Herren havde beredt til at tage del i udbredelsen af dette sidste dages værk.

Kaldet til at tjene har altid kendetegnet Herrens værk. Det kommer sjældent på et belejligt tidspunkt. Det medfører ydmyghed, det tilskynder til bøn og det inspirerer til hengivenhed. Kaldet lød – til Kirtland. Åbenbaringer fulgte. Kaldet lød – til Missouri. Forfølgelser opstod. Kaldet lød – til Nauvoo. Profeterne døde. Kaldet lød – til Saltsødalen. Trængsler ventede.

Den lange rejse, som blev udført under så svære omstændigheder, blev en prøve på deres tro. Men den tro,

der støbes i trængslernes og tårernes ild er kendetegnet ved tillid og vidnesbyrd. Kun Gud kan tælle ofrene, kun Gud kan måle sorgen, og kun Gud kender hjerterne hos dem, der tjener ham – dengang som nu.

Fortidens erfaringer kan styrke vores erindring, røre vores liv og styre vores handlinger. Vi tilskyndes til at stoppe op og erindre det guddommelige råd: »Da I nu ... går Herrens ærinde, så er alt, hvad I gør efter Herrens vilje, Herrens gerning« (L&P 64:29).

Der blev berettet om et sådant tilfælde i et radio- og tv-program, som mange mindes med glæde. Programmet hed Death Valley Days. Fortælleren, der var kendt som Den Gamle Cowboy, syntes at komme direkte ind i vores stue, mens han fortalte historier fra Det Vilde Vesten.

I en udsendelse fortalte Den Gamle Cowboy om, hvordan man havde skaffet glas til vinduerne i tabernaklet i St. George. Glasret blev fremstillet ude østpå. Det blev så læsset om bord på et skib i New York, som derefter begav sig ud på den lange og ofte farefulde færd rundt om Kap Horn og op langs Amerikas vestkyst. Det dyrebare glas, som var pakket i papkasser, blev så fragtet til San Bernardino i Californien inden turen til St. George.

David Cannon og brødrene i St. George var blevet pålagt det hverv at rejse til San Bernardino med deres oksespand og vogne for at hente glasset, så Herrens tabernakel kunne blive fuldført. Men der var et problem: De skulle bruge den dengang astronomiske sum af 800 \$ til at betale for glasset. De havde ingen penge. David Cannon spurgte sin hustru og sin søn: »Tror I, at vi kan skaffe pengene, så vi kan få glas til tabernaklet?«

Hans lille søn, David jun., sagde: »Det ved jeg, at vi kan, far!« Så tog han to cents af sine egne lomme penge og gav dem til sin far. Wilhelmina Cannon, Davids hustru, gennemgik alle de hemmelige gemmesteder, som kvinder har i deres hjem. Hendes søgen resulterede i 3,50 \$ i sølv. Man søgte efter penge i hele det lille samfund, og til sidst havde man samlet 200 \$ sammen. Der manglede stadig 600 \$.

David Cannon udstødte et fortvivlet suk, som en mand, der har gjort sit bedste, men alligevel fejlet. Den lille familie var for trætte til at kunne sove og for mismodige til at kunne spise, så de bad. Det blev daggyr. Kuskene samledes med deres vogne og spand og gjorde sig klar til den lange rejse til San Bernardino. Men de manglede stadig 600 \$. Så blev der banket på døren, og Peter Nielsen fra den nærliggende by Washington trådte ind. Han sagde til bror Cannon: »Bror David, jeg har haft en tilbagevendende drøm om, at jeg skulle give dig de penge, som jeg har lagt til side til at udbygge mit hus. Jeg fik at vide, at du havde brug for dem.«

Mens alle mændene og lille David jun. stod samlet omkring bordet, halede Peter Nielsen et rødt lommeterklæde frem og lagde guldmønterne på bordet, én for én. Da David Cannon talte guldstykkerne, var der nøjagtig 600 \$, netop den sum, som de havde brug for til glasset. Inden der var gået en time, vinkede mændene farvel og kørte af sted mod San Bernardino for at hente glasset til tabernaklet i St. George.

Da den sandfærdige beretning blev fortalt i *Death Valley Days*, var David Cannon jun. 87 år gammel. Han lyttede opmærksomt til historien. Jeg vil tro, at han i sit stille sind atter hørte guldmønterne, der én for én faldt

Hvis en bror eller søster føler sig uforberedt – eller uegnet – til at tage imod en kaldelse, til at yde ofre eller til at velsigne andre, så husk på denne sandhed: »Den Gud kalder, giver Gud også evnerne.« Han, der bemærker den faldende spurv, vil ikke svigte sin tjener.

ned på bordet, mens de forbløffede mænd med deres egne øjne så deres bønner blive besvaret.

Tabernakler og templer opføres af andet end sten og mørtel, træ og glas. Det gælder især, når vi taler om det tempel, som apostlen Paulus beskriver: »Ved I ikke, at I er Guds tempel, og at Guds ånd bor i jer?« (1 Kor 3:16). Sådanne templer bygges med tro og faste. De bygges med tjeneste og ofre. De bygges med trængsler og vidnesbyrd.

Hvis en bror eller søster føler sig uforberedt – eller uegnet – til at tage imod en kaldelse, til at yde ofre eller til at velsigne andre, så husk på denne sandhed: »Den Gud kalder, giver Gud også evnerne.« Han, der bemærker den faldende spurv, vil ikke svigte sin tjener.

Må vi alle følge profeten Josephs opfordring: »Brødre, skal vi ikke gå fremad for denne sag? Gå fremad og ikke tilbage. Frisk mod, brødre, og fremad til sejr!« (L&P 128:22). □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Det er en ofte enorm opgave at nå ud til dem, som vor Fader har beredt til at modtage sit budskab.
2. Et kald til at tjene i dette værk kræver bøn og hengivenhed.
3. En urokelig tro, en vedvarende tillid og et inderligt ønske kendetegner dem, der tjener Herren af hele deres hjerte.
4. En tro, der er støbt i trængslernes og tårernes lid, er kendetegnet ved tillid til Herren og vidnesbyrd.
5. Den Gud kalder, giver Gud også evnerne til at udføre hvervet.

Et guddommeligt parforhold

S. Michael Wilcox

Lad os antage, at min datter, umiddelbart før hun skulle giftes, kom til mig og bad om en faders velsignelse. Lad os videre antage, at jeg, da jeg lagde hænderne på hendes hoved, gav hende følgende velsignelse: »Jeg velsigner dig, at du altid vil føle dig tiltrukket af din mand. Du vil længes efter at være sammen med ham i evigheden. Dit hjerte vil række ud efter ham i kærlighed, og du vil længes efter hans følgeskab. Jeg velsigner dig endvidere, at han vil præsidere over jeres hjem i retfærdighed og ære.«

Ville hun, efter en sådan velsignelse, føle sig elsket af sin far og rigt velsignet af sin himmelske Fader? Selvfølgelig ville hun det. Enhver kvinde i Kirken ønsker at blive gift med en mand, som hun kan elske – og som vil elske hende – på den måde.

Det er nøjagtig den velsignelse, som Herren gav Eva ved faldet. »Du skal begære din mand,« sagde han, »og han skal herske over dig« (1 Mos 3:16). Desværre har nogle mennesker svært ved at forstå den udtalelse eller at

omsætte de principper, som den udtrykker, i deres eget liv. De synes, at udtalelsen nedgør kvinder, og nogle mænd benytter den ukorrekt som en undskyldning for at udøve uretfærdigt herredømme.

En af grundene til, at dette vers volder nogle mennesker besvær, er, at de lægger vægt på ordet *herske* i stedet for på ordet *begære*, som faktisk er nøgleordet i den sætning. Grundbetydningen af *begære* giver os en større forståelse. At *begære* betyder »at længes efter eller attrå.«

Præsident Spencer W. Kimball gav os en værdifuld forståelse af sætningen »din mand ... skal herske over dig.« Han sagde: »Jeg har et spørgsmål med hensyn til ordet herske. Det giver det forkerte indtryk. Jeg ville foretrække ordet *præsidere*, for det er, hvad han gør. En retskaffen ægtemand præsidere over sin hustru og sine børn« (Ensign, marts 1976, side 72).

Vi bør huske på, at den mand, som Herren talte om, da han udtalte disse ord til Eva, var hendes mand, Adam. Adam var den store Mikael – han, som hjalp Jehova med

ADAM OG EVA UNDERVISER DERES BØRN, AF DEL PARSON

at skabe jorden – og den første af Herrens profeter på jorden, en retfærdig Guds søn. De, der fortolker Guds velsignelse til Eva som en straf, har ikke forstået, at det Herren sagde til Eva var, at hun skulle blive beskyttet og sørget for af en kærlig og retfærdig mand, når hun nu begav sig ud i den faldne verden. Med den misforståelse, som er så typisk for dette jordiske liv, tager mange mænd dette vers og bruger det som en undskyldning for at udøve uretfærdigt herredømme over deres hustru i stedet for at behandle hende på en måde, som vil vække hendes begejstre for dem.

Ved oktoberkonferencen i 1993 sagde ældste Boyd K. Packer fra De Tolvs Kvorum: »Hvis en mand 'øver kontrol, herredømme eller tvang ... i nogen som helst grad af uretfærdighed,' så bryder han 'den ed og pagt, der hører til præstedømmet.' Og så unddrager 'himlene sig (ham), Herrens Ånd bedrøves.' Medmindre han omvender sig, vil han miste sin velsignelse« (Stjernen, januar 1994, s. 22. Se L&P 84:39; 121:37).

Ved et møde for Hjælpeforeningen inden general-konferencen sagde ældste M. Russell Ballard, der også er medlem af De Tolvs Kvorum: »Gud har f.eks. gennem sine profeter åbenbaret, at mænd skal modtage præstedømmet, blive fædre og med blidhed og ren, uskrømtet kærlighed lede og sørge for deres familie i retfærdighed, som Frelseren leder Kirken (se Ef 5:23). De har fået det største ansvar for familiens verdslige og fysiske behov (se L&P 83:2). Kvinderne har magt til at bringe børn til verden og har fået det største ansvar og mulighed som mødre for at lede, sørge for og undervise dem i et kærligt, åndeligt miljø. I dette guddommelige partnerskab støtter mænd og hustruer hinanden i deres gudgivne evner. Ved at give mænd og kvinder forskellige ansvar sørger vor himmelske Fader for den bedste mulighed for vækst, tjeneste og fremgang. Han gav ikke mænd og kvinder forskellige opgaver blot for at holde på begrebet familien, men han gjorde det for at sikre, at familien kan fortsætte for evigt, vor himmelske Faders evige plans endelige mål« (Stjernen, januar 1994, s. 90). □

TJEKKISKE HELLE

Kahlile Mehr

I årtier holdt en lille gruppe medlemmer i det tidligere Tjekkosllovakiet fast ved deres tro, indtil Kirken atter kom til dem.

Før 1990 kæmpede de sidste dages hellige i Tjekkosllovakiet – nu republikkerne Tjekkiet og Slovakiet – for at holde troens flamme i live midt i krigens og kommunismens vilde vinde. Historien om deres venten er samtidig historien om den tjekkoslovakiske mission, som i årtier var Kirkens eneste udpost i den slaviske del af Europa.

Det gengivne evangelium kom først til Tjekkosllovakiet i marts 1884, da ældste Thomas Biesinger fra Lehi i Utah ankom til Prag. Offentlig forkyndelse var ikke tilladt, men ældste Biesinger indledte samtaler med folk for at vejlede interessen for at høre om en ny religion. Senere døbte han Antonín Just.

I 1920'erne var Kirkens vækst i Tjekkosllovakiet stadig hæmmet af manglen på missionærer, sprogbarrieren,

fortsat modstand samt rygter og misinformationer om Kirken.

I 1928 blev den da 83-årige Thomas Biesinger kaldet til at vende tilbage til Tjekkosllovakiet på en kort mission. I Prag opsøgte han ledende politifolk og embedsmænd for at få tilladelse til at prædike. Da han ikke stødte på nogen modstand, rapporterede han, at vejen lå åben.

Da ældste Biesinger blev afløst, blev der ikke sendt nogen for at erstatte ham. Søster Frantiska Vesela Brodilová skrev til præsident Heber J. Grant og bad ham om at sende missionærer (se »Tjekkosllovakiet var hendes mission,« *Sjernen*, september 1995, s. 26-27). Hendes anmodning blev besvaret, da den høje, energiske, unge Arthur Gaeth kom. Hans journalistiske evner og dybe røst gjorde ham i stand til i løbet af ti dage at arrangere to ti minutters radiotaler, som blev oplæst på tjekkisk, at tale i tysk radio, at holde en forelæsning på en tysk voksen-

GE: BEDRE TIDER

undervisningsinstitution og at skrive en artikel til en tysk-sproget avis.

I juli 1929 ankom ældste John A. Widtsoe, som på det tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum og præsident for Den Europæiske Mission, til Prag med en gruppe kirkeledere og fem missionærer. Tidligt om morgenen den 24. juli drog de ud til en skovklædt bakke nær Karlstejn, et storslået 600 år gammelt slot. Da solen brød gennem regnskyerne, bad præsident Widtsoe den bøn, som indviede Tjekkoslavakiet til evangeliets forkyndelse. Han bekendtgjorde oprettelsen af den første mission i den slaviske del af Europa og udnævnte ældste Gaeth som præsident.

I løbet af de næste to år dukkede 250 artikler, hvoraf de fleste var skrevet af missionærer, op i tjekkiske aviser og tidsskrifter. I oktober 1929 udgav missionen de første

placater på tjekkisk og fik tilladelse til at distribuere dem.

Men præsident Gaeth manglede én ting for at kunne fungere effektivt som missionsleder, nemlig en hustru.

Præsident Widtsoe præsenterede ham for Martha Králíckova, hvis far havde arbejdet tæt sammen med Thomas Masaryk, der var Tjekkoslavakiets præsident. Præsident Gaeth døbte Marthas søster og giftede sig med hende i 1931. Hendes forbindelser i samfundet gav de nygifte en vis indflydelse i tjekkiske kredse. De erhvervede en villa i et nyere kvarter i

I mange år underviste Otakar Vojkůvka, øverst, og andre medlemmer fra Brno på offentlige sommerlejre, midtfor, hvor de såede evangeliets sæd. Til venstre: Martin og Alena Pilka ved templet i Freiberg i Tyskland. Nederst: Udsigt over Prag.

FOTOS: ROBERT J. SMITH/ULZER, MARRIN K. GARDNER OG VENLIGST UDLOJAT AF MARION MILLER.

På Præstehøjen nær Karlštejn indviede ældste John A. Widtsoe landet til evangeliets forkyndelse i 1929, og denne bøn blev bekræftet af ældste Russell M. Nelson i 1991. De hellige har opført et monument her, som de besøger hvert år. Oval: Wallace F. Toronto var missionspræsident i 32 år.

Prag, og den tjente som missionshjem.

Kirkens medlemstal steg langsomt. Depressionens økonomiske krise begrænsede antallet af missionærer, som blev sendt ud i verden. Men trods depressionen og fordommene gjorde missionen fremskridt. I februar 1933 blev der trykt 3000 eksemplarer af Mormons Bog på tjekkoslovakisk. 100 eksemplarer blev sendt til tjekkoskiske biblioteker, og andre blev givet som gaver til landets ledere. I det årti, som gik forud for anden verdenskrig, blev 128 tjekker døbt.

I maj 1933 blev det første tjekkoskiske grenspræsidentskab organiseret. Josef Roháček blev kaldet som første-rådgiver i Prag. Der blev oprettet andre grene i Brno og Mladá Boleslav/Kosmonosy inden anden verdenskrig.

Efter ti års virke som missionær – tre år i Tyskland og syv i Tjekkoslovakiet – blev Arthur Gaeth afløst. I 1936 blev Wallace Toronto missionspræsident i Tjekkoslovakiet. Han tjente i 32 år – længere end nogen anden missionspræsident i Kirkens historie. Hans virke fik en yderligere saltvandsindsprøjtning, da den 81-årige præsident Heber J. Grant besøgte landet i juli 1937. Profetens besøg resulterede i 40 artikler i den lokale presse, hvilket gjorde Kirken mere synlig i landet.

Kirken havde slået rødder i Tjekkoslovakiet i en periode med fred, men der var optræk til forandringer allerede i 1933. En missionær skrev: »Det var svært at kontakte folk i dag. Ingen var interesseret i at lytte til mit budskab. Alle ville tale om en mand ved navn Hitler, som blev kansler i Tyskland i går. Alle var meget bekymrede for, hvad det ville betyde for Tjekkoslovakiet.«

Efterhånden som konflikten blev værre, faldt antallet af dåb. Til sidst sørgede Det Første Præsidentskab, som frygtede for missionærernes sikkerhed, for at få dem ført til Schweiz. Den tjekkoslovakiske regering forbød alle offentlige møder, og missionen lukkede i september 1938.

Münchenaftalen, som blev underskrevet i september 1938, mindskede for en tid faren for krig, men overgav samtidig Sudeterlandet til tyskerne. I oktober 1938 vendte præsident Toronto tilbage til Tjekkoslovakiet sammen med ældste Asael Moulton og indsatte lokale ledere i grene (Jaroslav Kotulan i Brno og Josef Roubíček i Prag), indtil missionærerne kunne vende tilbage. I februar 1939 havde missionen oversat og trykt ældste James E. Talmages bog *Trosartiklerne*.

I marts 1939 besatte den tyske hær hurtigt Tjekkoslovakiet. Missioneringen hørte atter op. Da grenen i Prag samledes for at fejre Mors Dag i maj, trådte en ung tysk officer ind i lokalet. Forsamlingen stivnede og frygtede det værste. Men officeren forklarede, at han var medlem af Kirken og var kommet for at deltage i Kirkens møder. Han bar sit vidnesbyrd – ikke til sit lands fjender, men til sin trosfæller.

I juli 1939 anholdt Gestapo fire missionærer. De måtte leve af vand og brød i 40 dage, indtil præsident Toronto fik dem løsladt. Den 24. august besluttede Kirkens hovedsæde, at de sidste missionærer skulle evakueres. Præsident Toronto sendte sin familie af sted, mens han selv blev tilbage for at sørge for missionærernes afrejse og ordne andre af missionens anliggender. Han indsatte den 21-årige Josef Roubicek til at præsidere i sit fravær. I Danmark foresikrede ældste Joseph Fielding Smith, som på det tidspunkt var medlem af De Tolv Apostles Kvorum, søster Toronto om, at krigen ikke ville bryde ud, før hendes mand og missionærerne var evakueret. Præsident Toronto fik plads i det sidste tog, der forlod Prag, inden krigen brød ud i Europa.

Under krigen havde Josef Roubicek, den fungerende missionspræsident, kendskab til 86 medlemmer, som stadig boede i landet. Han opmuntrede deres tro og mod

midt i trængslerne, ødelæggelserne og frygten. »Deres vidnesbyrd om evangeliets sandhed har ikke vaklet selv i de værste stunder af denne krig,« skrev han.

I marts 1946 besøgte ældste Ezra Taft Benson, som da var medlem af De Tolvs Kvorum, Tjekkoslaviet. Det glædede ham at se, at det tjekkiske folk arbejdede flittigt, og at Kirken stadig fandtes i landet. Der var blevet udført ti dåb under krigen. Da ældste Benson anmodede staten om tilladelse til at genåbne missionen, erfarede han, at Kirken nød et godt omdømme og var meget velkommen. Den 28. juni 1946 rejste tre missionærer ind i Tjekkoslaviet, blandt dem var Wallace Toronto, der aldrig var blevet afløst som missionspræsident. Medlemmerne havde ventet i syv lange år på denne genforening.

Kirkens medlemmer havde gennemlevet de samme trængsler som andre borgere i landet. For eksempel havde

Elfrieda (Frieda) Glasnerová Vaneckova, en jødisk kvinde, som var blevet døbt i 1932, tilbragt to år i en koncentrationslejr, ligesom sin mand og sine to sønner. Den dag Frieda blev befriet, skulle hun have været henrettet. Da præsident Toronto fandt hende på et hospital, græd hun af glæde over at se ham. Elleve af hendes slægtninge var omkommet i Auschwitz. Nu var hun blev genforenet med en af sin egen tro. Hendes to sønner blev senere døbt.

I løbet af en tre års periode efter den anden verdenskrig, sluttede 149 tjekker sig til Kirken. Men det frie Tjekkoslaviet fik ikke lov at leve ret længe. Et kommunistisk kup i februar 1948 vendte op og ned på alt. Missionærerne blev overvåget af det hemmelige politi. Politiet beordrede udgivelsen af missionens tidsskrift *Novy Hlas* standset. Taler i Kirken blev ofte udsat for censur. Kirkens medlemmer risikerede at miste deres job

Yderst til venstre: Petr Kasan og hans familie.

Til venstre: Radovan Čaněk, Joseph Podlipny og Gad Vojkůvka, som er missions- og distriktsledere i Republikken Tjekkiet. Herunder: Karin Hermanská, oversætter; Edith Glauser, missionær; Alice Novasková, neurokirurg.

eller få deres fødevarerationer mindsket, hvis de deltog i Kirkens møder.

I 1949 begyndte det kommunistiske styre at begrænse antallet af missionærer. Alligevel steg antallet af dåb fra 28 i 1948 til 70 i 1949. Blandt de nye medlemmer var Jiri Snederfler (se »Jiri og Olga Snederfler: To tjekkoslovakiske pionerer under lup,« side 16).

Sidst i januar 1950 forsvandt to missionærer. Man kendte intet til deres skæbne før 11 dage senere. De var blevet anholdt for at trænge ind i en lukket grænsezone og anklaget for spionage. De kommunistiske myndigheder løslod de to ældster på betingelse af, at alle missionærer blev evakueret. Et dekret fra den tjekkoslovakiske regering lukkede missionen den 6. april 1950.

I de næste 14 år holdt de tjekkoslovakiske medlemmer deres tro i live i det skjulte, ude af stand til at mødes offentligt eller have nogen kontakt med Kirken uden for Tjekkoslovakiets grænser. Fra sit hjem i Utah fortsatte præsident Toronto med at yde assistance, så godt han nu kunne. Når det var muligt, sendte han breve, penge, tøj, medicin og Kirkens publikationer derover. I de år ansøgte han ni gange om et visum til Tjekkoslovakiet – og fik ni afslag.

Det var ikke før 1964, at Kirken atter officielt kom til landet. Præsident John Russon fra Den Schweiziske Mission og Lynn Pettit, der tidligere havde været missionær i Tjekkoslovakiet, ankom til Prag. Nyheden om deres ankomst spredte hurtigt, og en lille gruppe mødtes hjemme hos et medlem for at holde vidnesbyrds møde.

Samtidig rådede præsident David O. McKay Wallace Toronto til igen at ansøge om visum. Han sagde: »(Medlemmerne) har levet under jorden længe nok. De har brug for deres missionspræsidents myndighed.« I løbet af en uge fik ægteparret Toronto visum. De besøgte medlemmerne i Brno og Prag.

I juli 1965 vendte præsident Toronto tilbage til Prag for at reetablere Kirken. Skønt han blev godt modtaget af mange embedsmænd, anholdt det hemmelige politi ham og udviste ham af landet. Missionens vækst skulle blive undertrykt i endnu 25 år, før en ny frihedsæra brød frem.

Da præsident Toronto døde i 1968, blev William South, en tidligere missionær, og hans hustru Jane Brodil South bedt om at styrke de tjekkoslovakiske medlemmers tro. De besøgte Tjekkoslovakiet hvert år. Da præsident South blev syg i 1977, blev ansvaret overdraget til Calvin McOmber, også en tidligere missionær, og hans hustru Frances Brodil McOmber. Præsident McOmber fortsatte på denne post indtil sin død i 1980.

I 1972 udpegede præsident Henry Burkhardt fra missionen i Dresden i Tyskland Jiri Snederfler til at tage kontakt med alle medlemmer i Tjekkoslovakiet og begynde at holde møder igen. Præsident Edwin Morrell fra missionen i Wien i Østrig genoptrykte den tjekkoslovakiske udgave af Mormons Bog i 1984 og bragte de første eksemplarer ind i landet. Otakar Vojkůvka forkyndte i det stille evangeliet i Brno og førte mange ind i Kirken. Olga Kavárová Campora blev døbt i 1982. Hendes missionering resulterede i 47 dåb i løbet af de næste otte år.

Efter at templet i Freiberg i Tyskland var blevet indviet i 1985, steg antallet af dåb i Tjekkoslovakiet til 20 om året. Dette første tempel i Østeuropa symboliserede Kirkens indtrængen i en verden styret af kommunismen.

I 1985 blev ældste Russell M. Nelson fra De Tolvs Kvorum udpeget til at lede missioneringen i Østeuropa. Han besøgte Tjekkoslovakiet hvert år for at ansøge om officiel godkendelse af Kirken. Og hver gang fik han at vide, at anmodningen stadig var under overvejelse. Lokale kirkeledere indsendte også anmodninger om anerkendelse.

I maj 1989 var Tjekkoslovakiet stadig kommunistisk. Men i november var forandringens vinde begyndt at ændre den kommunistiske verden. I januar 1990 blev der religiønsfrihed for alle i hele landet. I februar modtog man det dokument, som officielt anerkendte Kirken. Den 6. februar 1990 gik ældste Nelson op ad bakken nær Karlstejn, opsendte en indvielsesbøn og bekræftede den bøn, som ældste Widsoe havde opsendt seks årtier tidligere.

Efter 40 års fravær vendte missionærerne tilbage til Tjekkoslovakiet i maj 1990. Kirken oprettede formelt Prag Missionen i Tjekkoslovakiet (nu Prag Missionen i

FOTO: MARVIN K. GARDNER, CRAIG DIMOND OG OLGA KAVÁŘOVÁ CAMPORA

Øverst: Tjekkiske hellige ved templet i Freiberg i 1994. Til venstre: Tabernakelkoretets koncert i Prags Smetana Operahus i juni 1991; omvendte og missionærer i 1990. Herunder: Olga Kavářová Campora, Mormons Bog og det første eksemplar af det tjekkiske tidsskrift Liahona (fra juni 1993).

Republikken Tjekkiet) den 1. juli 1990. Og i juni 1991 sang Tabernakelkoret i det historiske operahus i Prag, og koncerten blev transmitteret i hele landet. I juni 1993 udkom det første nummer af Liahona, Kirkens tjekksprogede tidsskrift.

Kirkens medlemstal i Prag Missionen i Republikken Tjekkiet er nu over 1700. Størstedelen af de tjekkiske medlemmer er unge mellem 18 og 30 år. De er veluddannede og stærke i deres nye tro. Mange har tjent eller tjener på fuldtidsmission. Og så er der de ældre medlemmer – dem, hvis tro har overlevet årtiers isolation og modstand. Sammen udgør de et symbol på troen på en bedre fremtid. □

Kildematerialet kan fås på engelsk fra International Magazines, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84 150, USA.

Jiří og Olga Š

TO TJEKKISKE PIONERER UNDER LUP

Marvin K. Gardner

I mere end 40 år var Jiří Šnederfler, som er tjekkisk statsborger, udsat for overvågning, forhør og forfølgelse på grund af sit medlemskab af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Han mødtes ofte med de kommunistiske ledere for at anmode om officiel anerkendelse af Kirken. Men han blev mødt med foragt, og hans anmodninger blev afvist.

Han og hans hustru Olga, der har været tro mod deres vidnesbyrd, lige siden de blev døbt som teenagere, så missionærerne og Kirkens officielle tilstedeværelse forsvinde fra Tjekkosllovakiet, da kommunisterne indledte deres totalitære styre. I mere end fire årtier tjente de Kirkens medlemmer over hele landet i det skjulte. De opmuntrede dem og stræbte efter at holde troen i live i et samfund, der var fjendtlig stemt mod religion.

Da Kirkens ledere i 1988 fortalte Jiří, at en fornyet indsats fra ham kunne ændre regeringens beslutning om at anerkende Kirken, tøvede han ikke et sekund. Selv om han satte sin families sikkerhed, sit job, sin frihed, ja, måske endda sit liv på spil, sagde han: »Jeg går derhen! Jeg gør det!«

Han omfavnede sin hustru og sagde: »Vi må gøre alt, hvad der forlanges. Vi gør det for Herren, og hans værk er vigtigere end vores frihed eller liv.«

Da bror Šnederfler afleverede den anmodning, blev den mistænksomhed og forfølgelse, som han og andre af Kirkens medlemmer var udsat for, endnu værre. Men »de hellige holdt modigt og trofast ud,« siger ældste Russell M. Nelson

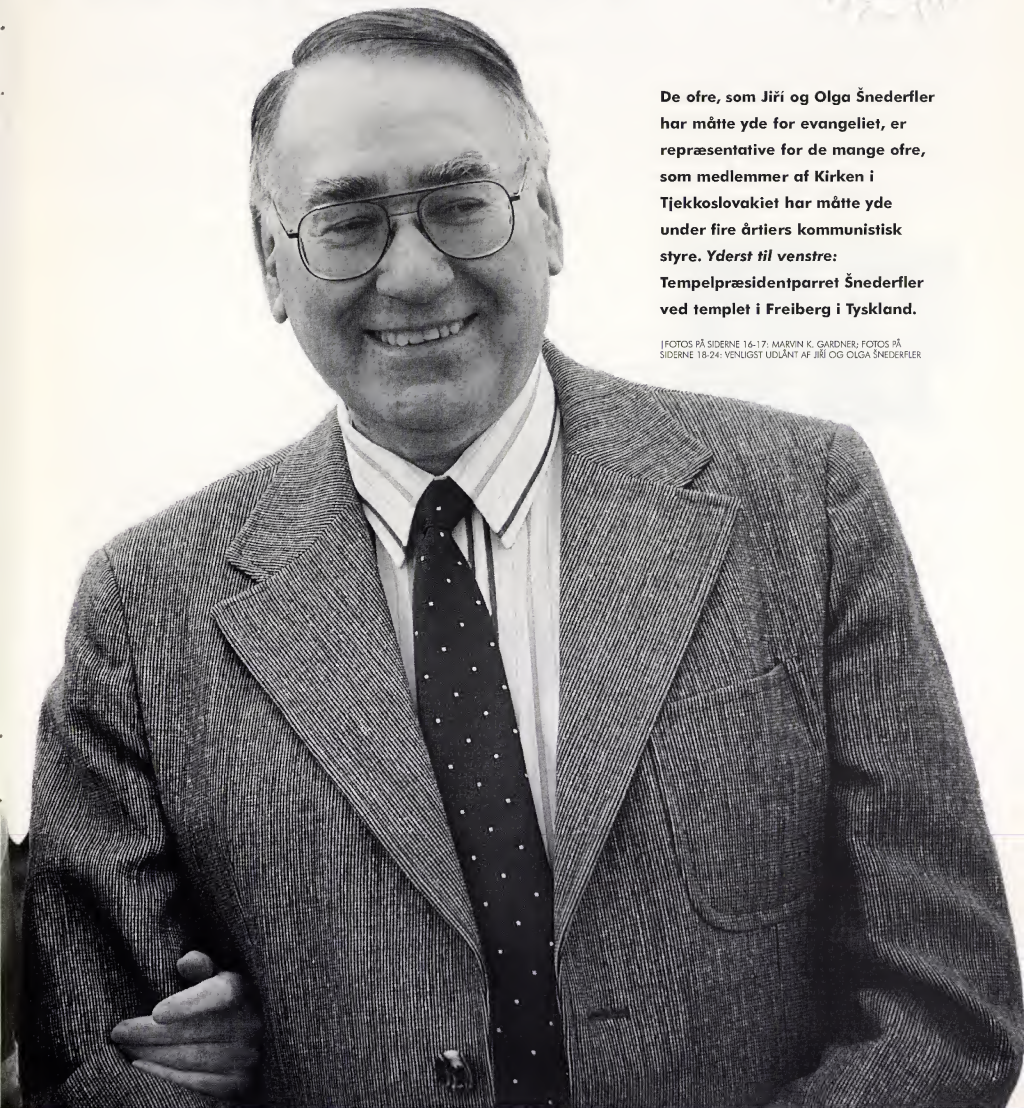

Šneiderfler

De ofre, som Jiří og Olga Šneiderfler har måtte yde for evangeliet, er repræsentative for de mange ofre, som medlemmer af Kirken i Tjekkoslavakiet har måtte yde under fire årtiers kommunistisk styre. **Yderst til venstre: Tempelpræsidentparret Šneiderfler ved templet i Freiberg i Tyskland.**

[FOTOS PÅ SIDERNE 16-17: MARYN K. GARDNER; FOTOS PÅ SIDERNE 18-24: VENLIGST UDLÅNT AF JIŘÍ OG OLGA ŠNEIDERFLER]

fra De Tolv Apostles Kvorum, der sammen med ældste Hans B. Ringger fra De Halvfjerds, gennem flere år havde anmodet om officiel anerkendelse af Kirken. Ældste Nelson tilføjer: »Til sidst, efter megen faste og bøn og overholdelse af alle krav, modtog vi endelig den længe ventede anerkendelse. Hvor jeg dog beundrer

familien Snederfler og alle de brave medlemmer, der udholdt alle de forhør og farer!« (Stjernen, maj 1992, s. 14-15).

Bror Snederfler afviser enhver tale om heltemod: »Jeg har flere gange læst, at jeg er en helt. Det mener jeg ikke. Vi medlemmer af Kirken, som levede under konstant fare i et kommunistisk system, holdt efter en tid op med at være opmærksomme på det. Hvis man lever i konstant fare, ophører faren med at eksistere. Den bliver til noget almindeligt og dagligdags. Jeg har ikke gjort mere, end hvad ethvert andet medlem af Kirken

ville have gjort under lignende omstændigheder.«

»JEG FØLTE STRAKS TRANG TIL AT VIDE MERE«

Jiří Snederfler blev født den 24. april 1932 i Plzeň i det vestlige Böhmen i Tjekkosllovakiet. Som barn blev han strengt, religiøst opdraget af sin mor. Som 14-årig modtog han et diplom fra sin sognepræst, fordi han havde fuldført et intensivt religionskursus.

I september 1948 fortalte to venner den 16-årige Jiří om en forelæsning, som blev givet af nogle mormonmissionærer. Han gik med dem til det næste møde. »Missionærerne var unge, venlige og fulde af optimisme,« siger han. »Jeg følte straks en trang til at få mere at vide om Kirken. Opbygget af de forelæsninger, som jeg havde hørt ved møderne, besluttede jeg mig for flittigt at granske de lærdomme de forkyndte i mit sind og mit hjerte.«

Syv måneder senere, tidligt om morgenen på hans 17 års fødselsdag den 24. april 1949, tog Jiří og hans to venner – sammen med fire missionærer og to lokale medlemmer – sporvognen ud til endestationen i Lochoťín og havde derfra 45 minutter gang til Kamenický Dam.

»Det var langt under frysepunktet,« mindes han, »og græsset og træerne var dækket af rimfrost. Vi

Herover: Familien Snederfler i deres hjem i 1965: Jiří, datteren Daniela, sønnen Petr og Olga. Herunder: Efter et kirkemøde i et medlems hjem i Plzeň i 1965 sammen med missionspræsident Wallace Toronto (stående yderst til højre) og hans hustru Martha (forreste række, nummer tre fra venstre).

spadserede modigt ud til dammen, som lå midt i skønne omgivelser, for at indgå pagter med Herren.« De blev døbt og fik derefter hånds-påleggelse på bredden. »Vi følte alle, at det var det smukkeste øjeblik i vores liv.«

Grenen i Plzeň havde kun syv medlemmer. Senere samme år blev Jiří ordineret til diakon og så til præst. Det følgende år, da kommunisterne forbød Kirkens aktiviteter, forsøgte den 18-årige Jiří og andre at holde grenen i live. Som 20-årig blev Jiří rådgiver i grenspræsidentskabet. »Vi prøvede altid at mødes så mange som muligt hos medlemmerne, men presset fra det hemmelige politi blev meget stærkt. Det var svært.«

»JEG ER KOMMET HJEM«

Som 22-årig giftede Jiří sig med Olga Kozáková. Ligesom Jiří var Olga som teenager blevet præsenteret for evangeliet af en skolekammerat, der havde hørt missionærerne prædike. »Da jeg overværede deres fore-læsninger,« siger hun, »fornemmede jeg en stærk varme i hjertet, og jeg sagde: 'Jeg er kommet hjem!'« Hun blev døbt i Prag et halvt år efter, at Jiří var blevet døbt i Plzeň.

Jiří og Olga mødte senere hinanden under en udflugt for de unge fra forskellige grene. Grupper af hellige tog hvert år den 24. juli på udflugt til Præstehøjen ved slottet Karlštejn for at mindes John A.

Widtsøes indvielse af landet den 24. juli 1929. Af og til havde de unge programmer eller konkurrencer eller også studerede de skrifterne sammen. Jiří og Olga blev gift den 24. april 1954 på Jiřis 22 års fødselsdag og femårsdagen for hans dåb.

Kort efter blev Jiří indkaldt til militærtjeneste. Eftersom han blev betragtet som en statsfjende på grund af sit religiøse tilhørsforhold, tilbragte han to år i en arbejdsbrigade i stedet for at være almindelig værnepligtig. Men han bad Herren om styrke, holdt ud og vendte tilbage til det civile liv »sund og styrket i troen.«

Hjemme i Plzeň begyndte den 24-årige Jiří og grenspræsident Bohumil Kolář at besøge medlemmerne i hjemmene for at opmuntre dem og styrke deres tro. I 1965 blev den 33-årige Jiří ordineret til ældste.

Forfølgelsen af Kirkens medlemmer fortsatte med uformindsket styrke. Det hemmelige politi afhørte dem ofte. »Engang blev jeg forhørt i seks timer,« siger Jiří. »De prøvede at true og skræmme os for derved at knuse vores tro og få os til at holde os væk fra Kirkens møder. De fleste medlemmer holdt dog ud.«

»VI UNDERVISTE VORES BØRN

I EVANGELIET»

Jiří og Olga har to børn, en datter ved navn Daniela og en søn ved navn Petr. Som små blev begge børn

velsignet i Kirken. Men eftersom det kommunistiske styre havde forbudt religionsfrihed, fandt Šnedeflers og mange andre forældre det for farligt at indrømme over for deres børn, at de var medlemmer af Kirken. Men de var eksempler på moralsk opførsel og fyldte deres hjem med kærlighed og Herrens Ånd.

»Vi underviste hele tiden vores børn i evangeliet,« siger bror Šnedefler. »Vi holdt familieaften med dem, og hver søndag holdt vi familiesøndagsskole. Både vores datter og vores søn tog del i lektionerne, læste i skrifterne og så videre.«

»Vores børn vidste, at vi var anderledes end deres venners forældre, fordi vi hverken røg eller drak,« siger søster Šnedefler. »Men i mange år havde de næsten ingen kontakt med andre medlemmer af Kirken. Det var svært at opdrage børn i evangeliet under de forhold.«

Da deres datter var omkring 12 og deres søn var otte, begyndte Jiří og Olga at fortælle dem om Kirken. »Men vores datter var ikke interesseret,« siger søster Šnedefler. Skønt hun tror på Gud, er hun aldrig blevet døbt ind i nogen kirke. I dag er hun gift og har et barn. »Hun har sin handlefrihed,« siger bror Šnedefler. »Måske vil hun en dag forstå sandheden.«

Deres søn Petr troede på deres belæring og blev døbt, da han var 13. Han giftede sig senere med

Jaromra Hejduková, der er medlem af Kirken. Sammen har de to børn.

**»VI KUNNE IKKE VENTE
LÆNGERE PÅ OFFICIEL
ANERKENDELSE.«**

I denne svære periode søgte Jiří og Olga mange gange om tilladelse til at forlade deres hjemland på grund af religionsforfølgelse. Men deres anmodning medførte blot nye forhør og yderligere forfølgelse. Eftersom der ikke var private virksomheder i Tjekkosllovakiet, var Jiří ansat af staten og arbejdede med forskning i landbrug og vandforsyning. Hans overordnede blev indkaldt af de kommunistiske ledere og fik besked på at straffe ham økonomisk. »Vor himmelske Fader beskyttede os,« siger Jiří. »Vores chefer var vores gode venner, så vi led ikke økonomisk overlast.«

I 1968 opgav de deres planer om at forlade Tjekkosllovakiet. »Vi følte, at der var brug for, at vi blev i vores hjemland, fordi vores søskende havde brug for os,« siger Jiří. »Vi kunne ikke forlade dem.«

I 1972 blev Jiří kaldet som præsiderende ældste i Tjekkosllovakiet og blev bedt om at genoptage Kirkens aktiviteter så meget som muligt. I 1975 blev der oprettet et distrikt, og Jiří blev indsat som distriktspræsident. I mange år tilbragte Jiří og Olga deres sommerferier med at rejse rundt i landet for at opsøge, besøge

og styrke medlemmerne. Ofte fandt de kun et enkelt medlem; til andre tider mødtes de med en gruppe på fem eller seks medlemmer samlet i et hjem. Når kirkeledere fra andre lande fik visum til Tjekkosllovakiet, ledsagede Jiří dem på deres besøg rundt om i landet.

Al korrespondance skulle »udarbejdes meget omhyggeligt,« siger han. »Vi udviklede et informations-system, som var skjult i vores breve, så det hemmelige politi, der censurerede al post fra ind- og udland, ikke kunne finde ud af, hvad der foregik. Det var svært for en 'ikke-indviet' at forstå meningen med vores breve.«

Men Jiří's hyppige forsøg på at få Kirken officielt godkendt blev hele tiden afvist. Til sidst indså han, at »vi ikke kunne vente på at få officiel anerkendelse. Tiden var inde til at forberede medlemmerne på den tid, hvor vi kunne praktisere vores tro ganske åbent.«

Det var travle, men stille år, for de tjekkiske kirkeledere og medlemmer. »Vi lå ikke på den lade side,« siger bror Šnederfler. Da de ikke officielt kunne få materialer fra Kirkens hovedsæde sendt til Tjekkosllovakiet, arbejdede de stille og utrætteligt på at udveksle de trykte kirkematerialer, som de kunne få fat i. De oversatte Kirkens salmer, håndbøger og kursus-hæfter. De fuldendte oversættelsen og gennemlæsningen af Lære og Pagter og flere kommentarer til skrif-

terne, og de lavede afskrifter af taler fra distriktskonferencerne.

Så skrev de alle disse materialer på gamle skrivemaskiner med ni kopier ad gangen. Hver af de ni modtagere af materialet lavede så til gengæld andre ni kopier og gav dem videre til andre. På den måde blev Kirkens materialer udbredt til medlemmer og familier overalt.

Kirkens medlemmer var hele tiden klar over, at de løb en stor risiko, hvis de blev grebet i at ligge inde med Kirkens litteratur. »Vores hjem blev ransaget af myndighederne,« siger Jiří, »men de fandt aldrig noget. Vi havde mange gemmesteder.« Og det var risikoen værd. »Disse materialer hjalp medlemmerne til at studere og opnå den størst mulige kundskab om evangeliet,« siger han. »Det var et herligt arbejde, som beredte os på den tid, da vi igen ville være i stand til at mødes frit og åbent.«

»VI FØLTE OS ALDRIG ALENE.«

Skønt de tjekkiske hellige i mange år ingen kontakt havde med Kirkens hovedsæde eller medlemmer rundt om i verden – og kun ringe kontakt med hinanden – så »følte vi os aldrig alene,« siger bror Šnederfler. »Gud er i himlen. Jeg har altid følt, at vi tilhørte en verdensomspændende familie af kirkemedlemmer.«

En tid rejste medlemmerne til DDR (det tidligere Østtyskland) for at få deres patriarkalske velsignelser.

Eftersom begge lande havde kommunistiske regeringer, var det tilladt at rejse imellem dem. Men da bror Calvin McOmber besøgte Tjekkoslaviet i 1979, overbragte han Jiří de glædelige nyheder, at han (bror McOmber) var blevet bemyndiget til at give patriarkalske velsignelser til de hellige i Tjekkoslaviet!

»Jeg havde overvejet den mulighed i et års tid,« siger bror Šnederfler, »og havde bedt for at få at vide, hvordan jeg skulle skrive om det til bror McOmber, uden at det hemmelige politi kunne læse det ud af mine breve. Men til sidst havde jeg besluttet mig for at vente og tale med ham om det, når han kom. Og der stod han så og fortalte mig, at han nu var vores patriark! Retfærdige ideer overføres fra hjerte til hjerte af Helligånden og behøver ikke at blive skrevet ned eller udtalt.«

»VORES ÅNDELIGE ØJNE OG ØRER BLEV ÅBNET.«

I 1975 besøgte Russell M. Nelson, som på det tidspunkt var præsident for Søndagsskolen, Prag på opfordring fra præsident Spencer W. Kimball for at velsigne de tjekkiske hellige. »Jeg kan huske, at vi talte med bror og søster Nelson om vores ønske om at komme i templet og vores frygt for, at det ikke ville blive muligt i vores levetid,« siger søster Snederfler. »Bror Nelson sagde: 'Søster, en dag vil du besøge Salt

Herover: I årtier har de tjekkiske hellige foretaget en årligt ekskursion til Præstebakken nær slottet Karlštejn for at mindes ældste John A. Widtsøes indvielsesbøn fra 1929. Dette foto blev taget den 24. juli 1980. Herunder: Det tjekkoslovakiske distriktspræsidentskab, 1985-1990 (fra venstre): Jaromír Holcman, andenrådgiver; Jiří Šnederfler, præsident; Radovan Čaněk, forsterådgiver.

Lake City og komme i templet.' Skønt det lød helt umuligt, klyngede jeg mig til det løfte.« Fire år senere gik det i opfyldelse.

I foråret 1979 modtog Jiří og Olga en invitation fra Det Første Præsidentskab til at deltage i oktoberkonferencen i Salt Lake City samme år og modtage deres tempelordinanser. Efter gennem mange år at have fået afslag på deres ansøgninger om at få udrejsevisum til det nærmeste tempel Schweiz, gjorde de sig ingen forhåbninger om at få tilladelse til at rejse til Utah.

En dag fortalte Jiří nogle venner på sit arbejde om situationen. En af hans kolleger sagde, at hun næste dag ville give ham de nødvendige formularer, så han kunne udfylde dem, og så skulle hun nok ordne resten. I løbet af et par dage fik Jiří og Olga tilladelse til at rejse til USA, og de fik amerikanske visa og flybilletter! De overværede oktoberkonferencen i 1979 i Salt Lake City. Bagefter modtog de deres begavelsler og blev beseglet til hinanden i templet.

»Skete der et mirakel? Ja!« siger Jiří. »Herren sendte os en ven, som vidste, hvordan man skulle få udrejsevisum, og Gud blødgjorde hjerterne hos dem, der skulle træffe beslutningen om de visa. Når Det Første Præsidentskab udsteder en invitation, kan ingen magt på jorden forpurre den plan!«

»Det var et under, et mirakel,« siger søster Šnederfler.

Oplevelsen i templet ændrede familien Šnederfler for stedse. »Pludselig blev vores åndelige øjne og ører helt åbnet,« siger han. »Vi hørte og så 'Guds hemmeligheder,' og vi følte, at vi måtte tjene Herren bedre. Og vi vidste, at vi ville få mulighed for at komme i templet igen.«

Da templet i Freiberg i Tyskland blev indviet i juni 1985, inviterede områdepræsidentskabet Jiří og Olga med. Under en af indiviessessionerne bad præsident Gordon B. Hinckley bror Šnederfler om at komme op og sige et par ord. Nervøst tog Jiří mod opfordringen. Han talte på tjekkisk, og det blev oversat til tysk og engelsk. »Jeg kan huske, at jeg sagde, at templet i Freiberg var blevet bygget som følge af den store tro, som søgende i DDR havde udøvet, og at det ville betjene mange medlemmer fra hele Østeuropa. Dengang vidste jeg ikke, at templet i Freiberg og de besøgendes bønner ville være medvirkende til jerntæpets fald, eller at det ville blive muligt for hellige fra mange lande i Østeuropa at komme hertil.« Han vidste heller ikke, at han og hans hustru senere skulle tjene som tempelpræsidentpar og byde alle disse hellige velkommen i Herrens hus!

Den 28. oktober 1985 afholdt ældste Thomas S. Monson fra De

Tolvs Kvorum en konference for de hellige i familien Snederflers lejlighed i Prag. Der var 56 mennesker til stede. »Jeg var bange for, at gulvet i vores lejlighed ville bryde sammen,« ler søster Šnederfler. »Men det var et vidunderligt møde.«

»Ældste Monson indviede vores lejlighed og hele bygningen til indsamling af de hellige i Prag og Tjekkoslavakiet,« siger bror Šnederfler. »Det var en vidunderlig åndelig oplevelse, som styrkede alle de tilstedeværende med et fornyet ønske om at opbygge Guds rige.« Ved den lejlighed ordinerede ældste Monson også Jiří til højpræst. »Jeg fornemmede Helligåndens tilstedeværelse og en befaling fra Gud om at tjene bedre og med større glæde i hjertet.«

»JEG KUNNE VÆRE RØGET

I FÆNGSEL

FOR AT SIGE DET!«

I løbet af de næste par år gjorde Jiří endnu en indsats for at opnå officiel anerkendelse af Kirken. Og alle aktive medlemmer i Tjekkoslavakiet bidrog med deres tro, faste og bønner. Igennem to år afholdt de tjekkiske hellige to månedlige fastemøder: De fastede den første søndag i måneden sammen med Kirkens medlemmer over hele verden, og så fastede de den tredje søndag i hver måned for at opnå religionsfrihed.

Under et besøg i den kommuni-

stiske regerings sekretariat for religiøse anliggender i 1987 fik ældste Russell M. Nelson besked på, at Kirkens officielle leder i Tjekkoslavakiet – Kirkens kontaktmænd til regeringen – skulle være tjekkisk statsborger. Ældste Nelson og ældste Hans B. Ringger kaldte Jiří til at være tjekkisk leder.

Selvfølgelig var Jiří mere end villig til at påtage sig opgaven. Han havde jo allerede rettet flere henvendelser til regeringen igennem år og dag og blev derfor betragtet som lidt af en ballademager og statsfjende. Men ved sekretariatets egen beslutning, skulle han – en tjekke – officielt repræsentere Kirken over for den kommunistiske regering.

Da Jiří kom i selskab med ældste Nelson og ældste Ringger, blev han høfligt modtaget. Men da han blev indbudt til at deltage i møde alene i december 1988, »viste sekretariatets embedsmænd deres sande ansigt,« siger han. »De truede mig og krævede, at jeg skulle trække Kirkens anmodning om officiel anerkendelse tilbage. De truede mig med, hvad der kunne overgå Kirkens medlemmer, hvis vi ikke gjorde det.«

I det øjeblik åbnede bror Šnederfler sin mund og gav udtryk for sin vrede over den måde, hvorpå Kirken var blevet behandlet i de foregående fire årtier. »Jeg tabte tålmodigheden og sagde, at de kun havde to muligheder for at blive fri for os: De kunne enten give os officiel aner-

Familien Šnederfler har udviklet nære venskaber med flere af Brødrene, som har besøgt og opmuntret de tjekkiske hellige. Herover til venstre: Sammen med præsident og søster Gordon B. Hinckley i 1991. Herover til højre: Sammen med ældste Thomas S. Monson den 28. oktober 1985 i familien Šnederflers stue, der i mange år tjente som Kirkens hovedsæde i Tjkkoslovakiet. Nedenfor til venstre: Sammen med ældste og søster Russell M. Nelson i 1988.

kendelse og tilladelse til at holde offentlige møder, eller udrydde, indespærre eller udvise os. Jeg vidste, at jeg kunne være røget i fængsel for at sige det! Men forbløffende nok begyndte de at behandle mig venligt. Måske frygtede de, at Kirken skulle fortælle den frie verden, hvordan det kommunistiske styre i Tjkkoslovakiet ulovligt undertrykte troende borgere. Hvorom alting er så ved jeg, at jeg blev beskyttet af Gud.»

Det næste års tid befandt Jifí sig øverst på listen over personer, som udgjorde en fare for staten. »Det havde jeg været vant til i de sidste 40 år,« siger han. Men skønt han hver måned blev afhørt af det hemmelige politi, havde han også månedlige møder med sekretariatet for religiøse anliggender. Han benyttede ofte de møder til »at vænne dem til tanken om, at vi ikke ville trække vores

anmodning tilbage.« Den 17. maj 1989 indsendte han endnu en anmodning om officiel anerkendelse. Da han ikke modtog noget svar, skrev han klagebreve og begyndte at opsøge sekretariatet hver uge.

EFTER »40 LANGE ÅRS KAMP«

Så oprandt den vidunderlige dag den 17. november 1989 – begyndelsen på den landsomfattende »fjøljsrevolution« mod det kommunistiske styre i Tjkkoslovakiet. »Det var signal til os om at øge presset for at få vores anmodning godkendt. Sekretariatet for religiøse anliggender henviste mig til kulturministeriet, som henviste mig til indenrigsministeriet, som hævdede, at de ikke kunne gøre noget uden godkendelse fra regeringen. Der herskede rent kaos. Ingen vidste noget, og ingen var ansvarlige for noget. Så ophørte det

hemmelige politi med at eksistere, sekretariatet for religiøse anliggender blev afskaffet, og kommunisternes magt var knust.«

I januar 1990 indsendte bror Šnederfler Kirkens anmodning til det nye styres kulturminister, som havde ansvar for registrering af kirker og religiøse foreninger. Efter at have hørt Jifí's beretning og læst dokumenterne, skrev kulturministeren »straks en anbefaling til regeringen om at give Kirken officiel anerkendelse og tilladelse til offentlig aktivitet så hurtigt som muligt. Han skrev, at den nye regering havde en moralsk forpligtelse til at rette op på den overløst, som Kirken havde lidt under det kommunistiske regime, som »ulovligt og forbryderisk havde forbudt dens aktiviteter.«

Den 6. februar 1990 mødtes ældste Russell M. Nelson, ældste Hans B. Ringger og bror Šnederfler

med næstformanden for den nye regering. Samme eftermiddag drog de i ældste John A. Widtsøes fodspor op ad Præstebakken nær slottet Karlštejn, og ældste Nelson genindviede Tjekkoslovakiet til evangeliets forkyndelse.

Den 21. februar 1990 vedtog den nye regering en resolution, som godkendte Kirkens anmodning med virkning fra 1. marts 1990. Nyheden blev udsendt over hele landet i aviser, radio og tv. »Endelig var 40 lange års kamp for officiel anerkendelse og offentlig aktivitet i Tjekkoslovakiet forbi!« siger bror Šnederfler.

Senere samme år besøgte præsident Gordon B. Hinckley Tjekkoslovakiet og holdt et særligt møde med de hellige. »Det var en åndelig fest for os alle. Alle de tilstedeværende bar senere vidnesbyrd om, at Ånden var meget stærk. Visse øjeblikke vil man huske hele sit liv.«

**»DET ER SÅ DEJLIGT AT VÆRE
I TEMPLET«**

Bror Šnederfler mindes et andet uforglemmeligt øjeblik: Den 20. maj 1991 ringede telefonen. Det var præsident Thomas S. Monson, som på det tidspunkt var andenrådgiver i Det Første Præsidentskab. »Han sagde: 'Jifí, du er kaldet som præsident for templet i Freiberg. Du skal begynde i din nye kaldelse den 1. september i år. Hvad siger du til det?'

Til at begynde med var jeg for forbavset til at kunne sige noget. Præsident Monson sagde: 'Er du der endnu, Jifí?' Jeg svarede: 'Jeg tager ydmygt imod denne kaldelse.'«

I templet åbnede ægteparret Šnederfler fængselsportene for generationer af afdøde, som aldrig har haft muligheden for at høre evangeliet. Og de åbnede også templets døre for besøgende, som uden religionsfrihed havde ventet i åndeligt mørke på jorden. De bød velkommen til medlemmer fra tidligere kommunistiske lande som Rusland, Ukraine, Hviderusland, Kroatien, Polen, Ungarn, Republikkerne Tjekkiet og Slovakiet og DDR.

»Det er så dejligt at være i templet,« siger søster Šnederfler blot. Efter at have virket trofast i fire år er familien Šnederfler vendt tilbage til Prag for at fuldføre deres slægtshistorie, så flere af deres egne forfædre kan opnå templets velsignelser.

**»ETHVERT MEDLEM AF KIRKEN
ER EN HELT«**

»For mine åndelige øjne passerer ansigterne på alle dem, der har bidraget til genoprettelsen af værket i mit hjemland,« siger bror Šnederfler og nævner en lang række missionsnærer, missionspræsidenter, lokale hellige samt nuværende og tidligere generalautoriteter.

Mens han opremser navnene,

ryster han igen på hovedet ved tanken om, at han skulle være en helt. »Tværtimod mener jeg, at jeg burde have gjort noget mere. Men hvis jeg er en helt, så er ethvert medlem af Kirken en helt. Vi står alle over for de hastigt voksende farer i verden. Jeg mener ikke, at Kirken har brug for helte, men for mennesker, som er villige til at arbejde for Guds værk, være trofaste mod det gengivne evangeliums principper, opbygge Guds rige og knytte sig til vor Frelser Jesus Kristus med hele deres sind og hele deres sjæl.« □

Oplysningerne i denne artikel stammer fra forfatterens samtaler med familien Šnederfler og fra Jifí Šnederflers udgivne selvbiografi.

Hjemme i Prag i 1985.

STJERNEN
BØRNES TJERNEN

146. ÅRGANG

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

SEPTEMBER 1997

Templet i Nauvoo

Sherrie Johnson

Selv om de hellige måtte forlade templet i Kirtland efter at have ydet store ofre for at opføre det, udviste de samme hengivenhed og glæde, da de byggede et nyt tempel i Nauvoo. Søstrene i Hjælpeforeningen gav hver én penny om ugen og syede og lavede mad til dem, der arbejdede med at bygge templet. Mændene gav »tiende i timer« ved at arbejde på templet hver tiende dag. Mange hellige ofrede meget for at indsamle de omtrent en million dollars, som det kostede at bygge templet.

Bygningen blev opført i kalksten, som blev henter i stenbrud uden for byen. Stenblokke på omtrent 1,20 til 1,80 kvadratmeter blev groft udhugget ude i stenbruddet, hvorefter de blev slæbt ind til tempelpladsen, hvor de blev slebet til og sat på plads. Weymouthsfyr blev fragtet ned ad Black River og Mississippi-floden fra kirkeejede skove og savværker i Wisconsin.

Da tempelbyggeriet begyndte i marts 1841, håbede folket, at de nu endelig havde fundet et sted, hvor de kunne bo i fred. Men fire år senere var templet endnu ikke fuldført, Joseph Smith var blevet myrdet, og de hellige beredte sig atter på at forlade deres hjem for at

finde et sted, hvor de kunne dyrke Gud i fred. Men alligevel arbejdede de hårdt for at fuldføre templet.

Folk uden for Kirken undrede sig over, hvorfor disse mennesker brugte så meget tid på at fuldføre den store, smukke bygning, når de nu skulle flytte bort. Men de hellige vidste udmærket, hvad de gjorde. Mere end noget andet ønskede de at modtage deres tempelordninger, inden de drog vespå.

Templets slutsten blev lagt den 24. maj 1845, men indvendigt var det endnu ikke færdigt. De hellige var så ivrige efter at modtage templets ordninger, at værelserne blev indviet, efterhånden som de blev færdige, så begavelserne kunne begynde.

Templets lofts værelse blev indviet til udførelsen af ordninger den 30. november 1845. Brigham Young og Heber C. Kimball hjalp de trofaste hellige til at modtage deres begavelser om aftenen den 10. december, og der var så mange mennesker, som var ivrige efter at modtage dem, at arbejdet ikke standsede før klokken tre næste morgen.

Da Kirkens fjender så den øgede tempelaktivitet, fornyede de deres indsats for at jage mormonerne bort.

ARKITKTEGTEGNING AF TEMPLET I NAUVOO, AF STEVEN T. BAIRD, ARKITEKT

De fik arrestordrer udstedt på Brigham Young og otte andre apostle. Den 23. december ankom politiet til templet for at anholde Brigham Young.

Brigham, der vidste, at de var på vej, bad Herren om hjælp og beskyttelse, så han kunne »leve og være til nytte for de hellige.«

Kort efter fik han øje på William Miller i forhallen. Han forelagde en plan for bror Miller, der heldigvis var på højde med præsident Young. Bror Miller iførte sig præsident Youngs kappe og forlod templet i hans vogn. De ventende politifolk troede, at han var Brigham Young og anholdt ham. Han blev ført til Carthage og holdt indespærret der, indtil nogen, som kendte Brigham Young, fortalte dem, at de havde fanget den forkerte mand. I mellemtiden var Brigham Young og de andre gået under jorden.

Da tiden for afrejsen fra Nauvoo nærmede sig, øgede Brødrene deres indsats for at hjælpe så mange hellige som muligt til at få deres begavelse. Brigham Young skrev: »Så ivrige har de hellige været for at modtage ordinanserne (i templet), og så ivrige har vi været for at udføre dem, at jeg bruger al min tid på Herrens værk i templet både dag og nat, idet jeg ikke sover mere end fire timer i gennemsnit pr. døgn og kun tager hjem én gang om ugen.«

Men det var ikke kun apostlene, som arbejdede hårdt. Mange hellige brugte frivilligt tid på at vaske tempeltøjet hver nat, så arbejdet kunne fortsætte næste morgen.

Brødrene havde planlagt at standse ordinanserne den 3. februar 1846. Præsident Brigham Young forlod

templet for at træffe de sidste forberedelser til afrejsen fra Nauvoo, men da han så den store skare, der var samlet for at modtage deres begavelse, vendte ham tilbage. Det

betød, at hans afrejse måtte udsættes yderligere to uger, men det betød også, at 5.615 hellige havde modtaget deres begavelse, inden de forlod Nauvoo.

Arbejdet med tempelbyggeriet fortsatte, selv efter at de hellige var begyndt at rejse bort. Endelig den 30. april 1846 afholdt man ved nattetide en særlig indvielsessession i det fuldførte tempel. Den følgende dag afholdt man en offentlig indvielsesceremoni, hvor Orson Hyde, en af apostlene, indviede bygningen til Herren. Men da året var omme, var de fleste af de hellige rejst, og bygningen stod ubenyttet hen.

Det smukke kalkstenstempel var et flot syn, som det stod der på et højdedrag med sine 48,2 meter høje tårne. Men dets skønhed varede ikke ved. I 1848 satte en pyroman ild til det og ødelagde derved dets indre. Og to år senere væltede en tornado tre af dets mure. Den sidste mur blev vællet i 1856, fordi der var fare for, at den ville styrte sammen.

I dag kan besøgende se den fordybning, som engang rummede templets fundament, en af solstenene fra ydermuren samt nogle få andre rester. Disse få fysiske rester er nok til at minde de besøgende om det store offer, som de første hellige ydede for at modtage deres tempelordinanser. □

Oplysninger og citater i denne artikel er hentet fra Kirkens historie i tidernes fylde, s. 240-262, 302-307, 317.

DA JESUS KRISTUS BLEV DØBT

Ærbødigt ♩ = 88-96

ILLUSTRERET AF PHYLLIS LUCH

E♭ Fm B♭7

1. Den - gang da Je - sus Kri - stus blev døbt i Jor - dan -
 2. Når jeg nu bli - ver døbt, vil jeg føl - ge hans ek -

E♭ C7 F7 B♭7

flo - den, da tal - te Je - sus' Fa - der til ham med kær - lig -
 sem - pel. Ved præ - ste - døbm - mets kraft jeg i van - det sæn - kes

E♭ Fm B♭7

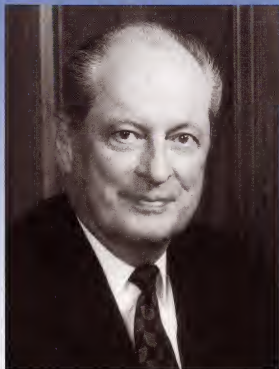
hed. Han kald - te ham sin søn, og han send - te Hel - lig -
 ned. Mod - ta - ger Hel - lig - ån - den, som al - tid vil mig

E♭7 C7 F7 B♭ E♭

ån - den, der stil - le som en du - e fra him - len da - led' ned.
 le - de, og får da her - med del i vor Fa - ders her - lig - hed.

Tekst og musik: Jeanne P. Lawler, f. 1924. © 1977, 1989 SDH
 Denne sang kan kopieres til lejlighedsvis, ikke-kommercielt brug i kirke og hjem.

Matt 3:13-17

FRA VEN TIL VEN

ÆLDSTE ROBERT D. HALES

De Tolv Apostles Kvorum

Fra en samtale med Rebecca M. Taylor

Som dreng tilbragte jeg mine somre i Skull Valley i Utah. Jeg boede på Long Island i New York, men min far, som var vokset op på en gård i Idaho, sagde: »Du lærer aldrig at arbejde, før du har arbejdet på en gård.« Min onkel havde en gård i Skull Valley, og derfor blev jeg, en storbyknægt, sendt herud for at arbejde.

De første par dage på gården var jeg fuldstændig udmattet. Hele min krop gjorde ondt, og jeg spekulerede på, hvordan jeg skulle klare mig igennem dagen. Jeg var nedtrykt og ville helst hjem igen, men jeg sagde ikke noget til mine slægtninge.

En dag var jeg ude at stakke høballer sammen med min fætter, og jeg havde svært ved det, fordi jeg var dødtæt. Min fætter gav mig et lille skub og sagde: »Du er ikke doven. Du er bare ikke vant til at arbejde.« Jeg besluttede så, at jeg ville blive vant til at arbejde. Og det blev jeg. Jeg kom til at nyde at arbejde på gården den sommer, og min krop havde godt af det.

Jeg havde mange onkler og tanter, som boede i Utah-

området, og jeg boede hos dem om sommeren. Jeg hjalp til med at fange vilde heste, stakke hø, passe dyrene og andre opgaver. Vi arbejdede fra før solopgang lige til solnedgang, og som tiden gik, fik jeg et nært forhold til mine fætre og kusiner. Jeg nød at sidde og snakke med dem om aftenen, når vi var færdige med vores pligter.

I løbet af de to somre lærte jeg at forstå, hvor meget arbejde der skal til for at så og vande og siden hen høste. Den første sommer, som jeg tilbragte på gården, faldt i et meget tørt år, og markerne vrimlede med græshopper. Men bønderne gav ikke op, og de gav ikke Gud skylden for, at det gik skidt. De gjorde sig bare klar til at så igen næste år.

Selv om omstændighederne ikke er gunstige for landmændene, så har de stadig meget arbejde. De ved, at man ikke får noget for intet. Min tid i Skull Valley hjalp mig til at forstå høstens lov, som beskrevet i Galaterne 6:7: »Hvad et menneske sår, skal det også høste.« Vi når først vores største mål efter meget slid og hårdt arbejde.

Fra venstre: Ældste Hales fodrer fugle som 12-årig; som apostel; her spiller han bold som otte-årig; sammen med sin hustru Mary; som fem-årig; sammen med sine forældre og sin bror og søster; ved klaveret. Nedenfor: Som fem-årig sammen med sin hund.

Da jeg voksede op i New York, havde jeg mange venner fra forskellige lande. Jeg elskede at sidde og tale med dem i skolegården om deres kulturer og tro. Nogle mennesker tror, at hvis nogen taler med accent eller har besvær med sproget, så er vedkommende lidt dum. Men når vi besøger et andet land og ikke kan tale det lands sprog særligt godt, så bliver vi jo ikke pludselig dummere, end vi var før. Det er helt i orden at være anderledes, at tale anderledes, at spise anderledes mad, gå anderledes klædt, eller at have en anden hudfarve. Vores forskellige kulturer og baggrunde gør livet spændende og interessant, og når vi sætter os ud over forskellene, vil vi opdage, at vi inderst inde har de samme følelser og behov.

• • • • •

Jeg er meget taknemlig for de lærere, jeg havde, mens jeg voksede op. At undervise er at ofre, især hvis læreren er kærlig og omsorgsfuld. Lyt til dine lærere, for mange af dem kender dine gaver og talenter, og kan hjælpe dig på rette vej i livet.

En af mine vigtigste lærere var min nabo, mrs. Carey. Det jeg var dreng, rasede den anden verdenskrig, og hver dag efter skole fortalte hun mig om krigen og om de lande, som var involveret i den. Mrs. Carey førte mig gennem krigen, dag for dag – i Europa, by for by, i Stillehavet, ø for ø – og forklarede, hvad der skete. Derved lærte jeg en del om historie og geografi. Min interesse for andre lande blev vakt, mens jeg sad i hendes stue.

Mange af mine største lærere var mine trænere. En af den var hr. Smith, min baseballtræner. En dag havde jeg meget ondt af mig selv, fordi vi havde tabt et par kampe. »Jeg scorer aldrig nogen point,« sagde jeg til ham.

Han svarede: »Du afgør selv, om du vinder eller ej. Det sker ikke, hvis du bare sidder og beklager dig.« Han vidste, at sejre først kommer efter hårdt arbejde.

Kære børn, lad ikke livet afgøre, hvad I skal blive til. Evangeliet lærer os, at vi har vores handlefrihed. Beslut jer for, hvad I vil, og gør det! Det kan I gøre, hvis I vil høre efter jeres lærere, få

en god uddannelse, være villige til at forbedre jer og arbejde hårdt. □

HVAD ØNSKER JESUS, AT JEG GØR?

Karen Ashton

»Lær af mig og lyt til mine ord. Vandre i min Ånds
sagtmødighed, så skal du have fred i mig«
(L&P 19:23).

Har du nogensinde sagt noget uvenligt til nogen og så fortrudt det? Har du gjort nogen ked af det, fordi du ikke tænkte dig om, før du handlede? Har du nogensinde været i tvivl om, hvad du skulle gøre, fordi nogen ville have dig til at gøre noget forkert? Har du tænkt over, hvad du skulle gøre, når nogen gjorde dig ked af det? I alle disse situationer kan det hjælpe dig at tænke på Jesus Kristus.

Det er så let at gøre noget, som sårer andre eller os selv, hvis vi ikke tænker os om, inden vi handler, eller hvis vi er vrede, bange eller forvirrede. Fordi vores tanker bestemmer, hvad vi gør, kan det hjælpe os at tænke på Jesus Kristus. Når vi tænker på hans liv, hans eksempel og på, hvad han forventer af os, kan vi få fred i sindet og træffe de rette valg.

Når du tænker på Frelseren, så spørg dig selv: »Hvad ønsker Jesus, at jeg gør?« Ved at svare på det spørgsmål, kan vi følge ham og vælge det rette.

Frelseren elsker os og ønsker, at vi skal være glade. Han ønsker, at vi skal være venlige, kærlige, tilgivende, hjælpsomme, lydige, ærlige og taknemlige. Når vi gør det, som han gerne vil have, at vi skal gøre, så holder vi hans bud. Vi bliver glade, når vi følger Jesu Kristi eksempel.

Instruktioner

Farvelæg omhyggeligt »Hvad ønsker Jesus, at jeg gør?«-billedet. Klip det ud langs den tykke sorte streg og fold det langs den stiplede linje. Lim flappen i bunden fast til den øverste kant. Stil billedet et sted, hvor du ofte kan kigge på det.

Forslag til fællestid

1. Syng »Fortæl en historie om Jesus« (Syng med mig, B-46). Hæng billeder af Frelserens liv op på væggen og skriv følgende skrifsteder på papirstrimler. Lad børnene tale om skrifstederne og finde de billeder, der passer til dem. Lad børnene fortælle, hvad Jesus gjorde, og hvordan vi kan følge hans eksempel. Mulige skrifsteder og billeder: (1) Mark 1:9-11; Luk 3:21-22. Johannes Døber døber Jesus, *Evangelisk kunst nr. 208 – Jesus blev døbt, og vi kan også blive døbt.* (2) Matt 19:13-15; Mark 10:13-16. Kristus og børnene, *Evangelisk kunst nr. 216. Jesus elskede de små børn, og vi kan elske hinanden.* (3) Matt 26:36-39; Mark 14:32-36. Jesus beder i Getsemane Have, *Evangelisk kunst nr. 227 – Jesus bad og underkastede sig Faderens vilje, og vi kan bede og være lydige.* (4) Luk 17:11-14; Joh 9:1-7. De ti spedalske, *Evangelisk kunst nr. 221; Jesus helbreder den blinde, Evangelisk kunst nr. 213 – Jesus viste barmhjertighed mod dem, der var syge og led nød, og vi kan hjælpe dem, der er syge eller handicappede.*

2. Skriv sedler med følgende situationer på: (1) Din lillebror har problemer med sine regnestykker. Du er god til regning. (2) Din storesøster tror, at du har skrevet i hendes skolehæfte. Hun var meget vred på dig, men så fandt hun ud af, at det slet ikke var dig. Nu er hun ked af det. (3) Du smed din cykel ude i indkørslen. Det er far ikke glad for. (4) Du vil gerne købe et stykke chokolade, men du har ikke nok penge, hvis du også skal betale tiende. (5) Du ser din mor skubbe en klapvogn og samtidig forsøge at åbne døren. Du står henne ved døren. Læg sedlerne i en lille æske. Lad børnene sætte sig i rundkreds. Lad en bold eller noget andet gå rundt, mens pianisten spiller »Vælg det rette« (Børnenes sangbog, Børnестjernen, juni 1995, s. 12). Når musikken stopper, skal det barn, der har bolden, trække en seddel fra æsken. Læs situationen højt og tal så om »Hvad ønsker Jesus, at jeg gør?«

Blive døbt

Være venlig

Bele min hende

Alltid erindre ham

Fold

HVAD
ØNSKER
JESUS,
AT JEG
GØR?

Fold

Fold og lim fast på den øverste kant.

SVAMPEJAGT

Olga Bulgakova-Petrenko

Fuglene sang i skoven, og de dugklædte blomster glinsede, da den tidlige morgensol skinnede ned mellem træerne. Alena var spændt, da hun og hendes mor gik hen mod skoven nær deres hjem i Ukraine. Det var en ganske særlig dag i dag. Hun skulle hjælpe mor med at plukke svampe. Nogle gange var far også med, men I dag havde han travlt med sit arbejde.

Alena var kun seks år gammel, men hendes mor havde omhyggeligt fortalt hende om svampe og om, hvordan man kan finde dem, der kan spises. Alena havde allerede fundet mange svampe og lagt dem i sin

kurv. Der må være nogle svampe henne under det hvide birketræ, tænkte hun og løb derhen. Til at begynde med kunne hun ikke se nogen, men da hun løftede en gren og fejede de visne blade væk, fik hun øje på de små gråbrune paddehatte. »Mor, kom her,« råbte hun. »Jeg har fundet flere svampe!« Alenas mor knælede ved siden af hende.

Der var mange svampe – både store og små. Nogle var ikke større end en en-krone. Alena tog en skarp kniv og skar dem af, sådan som hendes mor havde vist hende. Hun passede meget på, at hun ikke ødelagde rødderne, så svampene kunne komme igen til næste år. »Hvis vi lader de små stå, så kan nogen andre plukke dem senere,« foreslog hendes mor.

Da Alenas kurv var næsten helt fuld, rejste hun sig op. Hun vendte sig og fik øje på et egern, som kiggede på hende. Dets brunstribede ryg var svær at få øje på, men det kiggede interesseret på, hvad de lavede. Alena lo, da hun så dens kinder, som var fulde af mad. Egernet kiggede sig omkring, tog noget ud af munden og holdt det i forpoterne. Da den

begyndte at gnaske, faldt der små nøddeskaller ned for foden af træet. Så kiggede det sig nervøst omkring og forsvandt ind i et hul i træet.

»Det bor sikkert i det hul,« sagde Alena.

»Ja,« nikkede mor. »Og det samler forråd til vinteren.«

De gik videre gennem skoven og glædede sig over naturens skønhed. Pludselig stoppede Alena. I lysningen foran hende stod en kæmpestor, brun svamp! Hun havde aldrig før set så stor og smuk en svamp. Alena gik forsigtigt nærmere, men da hun kom lidt nærmere, standsede hun forbavset. Det var slet ikke en paddehat! Den havde brun pels med små hvide pletter. Alena skyndte sig væk.

Hendes mor sætte en finger for munden. »Stille,« hviskede hun. Alena var bange, men da hun så, at mor smilede, forstod hun, at det ikke var et farligt dyr.

Alena kiggede på »svampen« igen. »Hvad er det?« spurgte hun stille.

»Det er et lille rådyr,« hviskede mor i hendes øre.

Hvor er den lille! tænkte Alena.

De prøvede at være stille, men rådyret havde hørt dem bevæge sig.

Den sprang op, og Alena kunne se, hvor tynde dens ben var. Dens øjne var store og smukke. Den bevægede ørerne og kiggede sig omkring.

»Mor, den er så lille og ensom,« hviskede Alena.

»Lad os tage den med hjem. Kan vi ikke nok?«

Mor rystede på hovedet.

»Hvorfor, mor?« Alena forstod det ikke. Hvorfor ville hendes søde mor, som var kommet hjem med en forladt kattekill og en due, der havde brækket vingen, ikke hjælpe det stakkels rålam?

Alena og hendes mor gik væk fra lysningen og ind mellem buskene.

»Jeg tror ikke, den ville have godt af at bo hos os,« sagde mor stille, mens hun satte sig på hug.

Alena kiggede på rålammet. Det lagde sig atter i græsset. Nu lignede det igen en stor, brun svamp.

»Vi behøver ikke at skynde os. Vi har tid til at tænke,« sagde mor.

»Og til at bede?« gættede Alena.

Alenas forældre var blevet døbt for nylig, og Alena kunne godt lide at holde familiebøn hver morgen og aften. Hendes far havde lært hende at bede, da hun ikke vidste, hvordan man gjorde. Han havde sagt: »Bed til din himmelske Fader, så vil han svare dig.«

Til at begynde med, forstod Alena ikke, hvad det betød. Hun troede, at når hun havde bedt, så ville der komme en eller anden og sige, hvad hun skulle gøre. Men nu kunne hun huske, hvordan hun kunne vide, om vor himmelske Fader havde besvaret hendes bøn. Hun tænkte på den fredfyldte følelse, som hun havde haft, da hun havde bedt om et problem engang.

Alena knælede og lukkede øjnene. Hun var sikker på, at vor himmelske Fader ville sige, at hun skulle tage rålammet med hjem. Hun var sikker på, at det var det rette at gøre.

Alena fortalte stille vor himmelske Fader hele histo-

rien og spurgte, hvad hun skulle gøre. Da hun afsluttede sin bøn, åbnede hun øjnene. Der stod et smukt

dådyr og så på lammet. Lammet gnubbede sin mors mave. Det var sikkert sultent. Men dådyrets ører bevægede sig nervøst, mens det kiggede sig omkring. Så sprang det pludselig ind i skoven og kiggede på rålammet. Det løb efter hende og fulgte hende med små hop.

Alena og hendes mor stod og kiggede efter det.

»Tænk hvad vi kunne have gjort!« udbråd Alena.

»Jeg troede, at lammet var helt alene.«

»Folk forstår ikke altid alting,« sagde mor. »De ved ikke, at hjælpen kan være meget tæt på. Men du valgte en god måde at finde et svar på.«

Alena nikkede. »Vi bad, og vor himmelske Fader hjalp os, da vi bad om det.« □

BARE FOR SJOV

JOSEF'ER

Marianne Bates

Læs skriftstedet for at finde ud af, hvilken Joseph eller Josef der er tale om.

1. Han så i et syn Jesu Kristi besøg i åndeverdenen (se forordet til L&P 138).

Joseph _____

2. Han var tømrer (se Matt 1:16; 13:55).

Josef, _____s mand

3. Hans far gav ham en lang ærmejkjortel (se 1 Mos 37:3)

Josef, søn af _____

4. Han var en rig discipel, som lagde Jesu legeme i sin egen grav (se Mark 15:43-46).

Josef af _____

5. Han og hans bror Jakob blev født i ørkenen, efter at deres familie var flygtet fra Jerusalem (se 1 Nephi 17:1-2; 18:7).

Joseph, søn af _____

6. Han var et af de otte vidner til Mormons Bog (se »De otte vidners vidnesbyrd« i Mormons Bog).

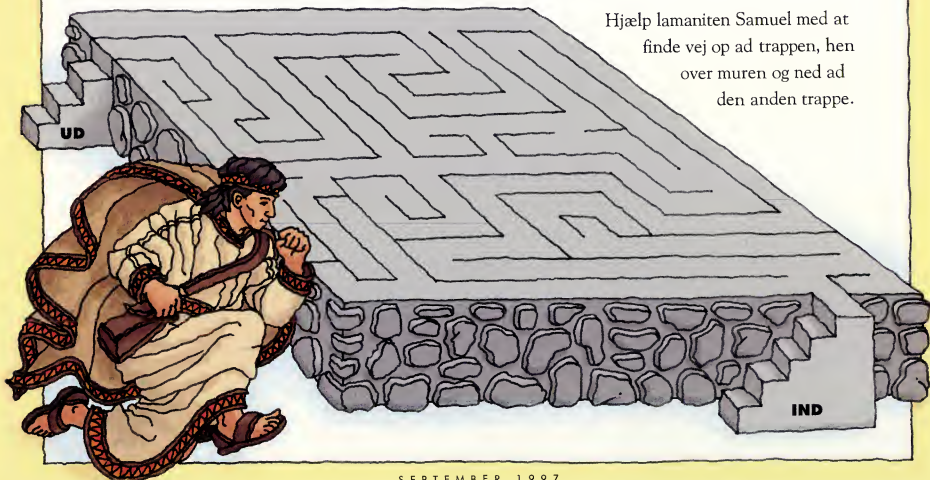
Joseph _____, _____

7. Han oversatte nephiternes optegnelser (se Mormons Bogs titelblad).

Joseph _____, _____

LAMANITEN SAMUELS LABYRINT

Terri Adams

Hjælp lamaniten Samuel med at finde vej op ad trappen, hen over muren og ned ad den anden trappe.

NYE VENNER

LUKÁŠ KROUTIL

FRA PRAG I REPUBLIKKEN TJEKKIET

Corliss Clayton

De tidlige hellige, som vandrede over prærien til Saltsødalen, er ikke de eneste pionerer i Kirken. Alle medlemmer, som er med til at styrke Kirken og bane vejen for andre, er pionerer.

Som det ene af kun to tjekkiske børn i Prag 1. Gren er Lukáš Kroutil på 7 år pioner. Ved sin lydighed og sit eksempel baner han vejen for andre tjekkiske børn, som med tiden bliver medlemmer af Kirken.

Lukáš' mor hedder Helena Kroutilová (endelsen *ová* viser, at det er en gift kvindes efternavn).

Hun har været medlem af Kirken i et år, og Lukáš glæder sig til selv at blive døbt. Han siger: »Når man bliver døbt, er man medlem af Kirken. Man indgår en pagt om, at man vil holde vor himmelske Faders bud. Hvis man er et barn, er det et vigtigt bud at høre efter, hvad ens forældre siger.«

Lukáš og hans mor tager sporvognen til kirke.

Møderne holdes i et stort hus, som også rummer det tjekkiske missionskontor og missionspræsidentens hjem. Nogle af værelserne er omdannet til en smuk kirkesal, hvor de to grene i Prag holder deres nadvermøder.

Primary foregår på engelsk, fordi de fleste af de andre børn i Lukáš' Primary er fra USA og taler engelsk. Missionærerne oversætter forprogrammet og fællested for Lukáš og Anita, som er det andet tjekkiske barn i grenen. Lukáš elsker at synge. Hans yndlingsange er »Kommer alle I Guds børn«, »Elsker hverandre« og »Jeg er Guds kære barn«. Primarybørnene lærer sange på både engelsk og tjekkisk. Hver fastesøndag synger de til nadvermødet. De fleste af sangene er på engelsk, men de synger altid mindst én sang på tjekkisk. Når en sang bliver oversat til tjekkisk og trykt i *Liahona*, som udkommer hvert kvartal, så lærer alle børnene den.

Når primary bliver delt op i klasser, har de tjekkiske børn deres egen klasse, som undervises af søster Eva Cadová og missionærerne. Lukáš elsker at lære nye ting i Primary. I klassetiden læser han og hans lærere fra Mormons Bog og andre historier fra skriften samt artikler fra *Børnestejernen*.

Nadvermøderne foregår på tjek-

FOTO: JUJUE WARDELL

1. Lukáš. 2. Prazsky hrad (Prag Slot). 3. Lukáš i kirke. 4. Sammen med sin mor. 5. Ældste Brian Silver oversætter for ham under fællestid. 6. Det gamle rådhus.

i nærheden af ham, så han er også pioner på sin skole. Han gør sig umage for at være et godt eksempel for sine venner ved at hjælpe dem med at vælge det rette. »Børn kan lide at sladre og lyve om hinanden. Nogle gange bander mine venner eller siger noget, som ikke passer. Så siger jeg, at det skal man ikke gøre.«

pris på tjekkisk. En af Lukáš' opgaver i grenen er at dele salmebøger ud inden mødet og lægge dem væk efter mødet. »Jeg kan godt lide at hjælpe folk i kirken. Jeg beder for dem, som er syge, og jeg hjælper min mor med hendes kaldelse.«

Det er vigtigt for ham at gøre sig umage med lektierne, for han vil gerne være arkitekt og bygge huse, når han bliver stor. Når han er færdig med lektierne, ser han fjernsyn, cykler eller leger skjul eller spiller computerspil med sine venner. Han elsker at spille softball med misso-

Lukáš går til skole. Han kan lide at regne og have biologi og gymnastik og at lære digte udenad. Han kan lide at skrive, men bryder sig ikke om diktat (hans lærer læser en sætning højt, og så skal eleverne skrive den ned). Det er ikke, fordi han ikke kan huske alle bogstaverne i ordene, for det kan han godt. Det, der gør tjekkkiske ord svære at stave, er de små trykstreger over bogstaverne (der er to i Lukáš' navn), og han har svært ved at huske, hvor de skal være.

Ingen af grenens medlemmer bor

kisk. De engelsktalende medlemmer har høretelefoner på, og en af misso-nærerne i grenen oversætter for dem. Men når det er tid at synge, tager de høretelefonerne af og så synger alle til vor himmelske Faders

1. og 2. Man kører med sporvogn til og fra kirke. 3. Lukáš leger med ældste Wilson i missionshjemmet.

nære på deres p-dag. Han er målmand på sit fodboldhold, og han spiller også tennis.

Lukáš har en søvrig lille hamster, som hedder Kikina. Han giver sit kæledyr frø, gulerødder, kartofler, æbler, appelsiner og nødder og holder hamsterens bur rent, så det lille dyr ikke bliver sygt. Når Kikina er vågen, taler Lukáš med den. Engang satte han altid Kikina i en legetøjsbil og trak den rundt i lejligh-

heden. Men det holdt han op med en dag, da Kikina sprang ud af bilens vindue. Lukáš fandt ud af, at hamsteren ikke brød sig om at køre i bil.

Når hans bedstemor skal ud at handle, bærer Lukáš poserne hjem. Han hjælper med at gøre rent, vaske op og bære skraldeposer ud. En gang gjorde han rent i hele huset for at overraske sin mor. Han elsker at læse i Mormons Bog sammen med sin mor og holde familieaften. Lækkerbiskner som pommefrittes eller *Tatranky* (en chokoladeovertrukken vaffel) gør familieaften endnu bedre.

Han elsker at være sammen med fuldtidsmissionærerne. En dag, hvor han spillede softball med dem, ramte en af ældsterne ham ved et uheld i hovedet med et metalbat. Ældsterne ville køre Lukáš på hospitalet, men han sagde, at han bare ville hjem.

Han var sikker på, at hvis han bad, så ville vor himmelske Fader gøre ham rask. Så snart han havde bedt om hjælp,

holdt hans hoved op med at gøre ondt. Han vidste, at vor himmelske Fader havde besvaret hans bøn.

Han glæder sig til selv at blive fuldtidsmissionær. Han ved, at han så nok skal lære et andet sprog. Men han vil tage derhen, hvor Herren sender ham. Han glæder sig til at fortælle folk om Jesus Kristus og om Kirken og at lære dem at bede.

Indtil da vil han fortsætte med at være pioner i sit hjemland og i sin egen gren ved at være et frofast medlem, være et godt eksempel og følge profeten. Og hvis nogle af hans venner kan lide at læse og tror på Gud, så giver han dem et eksemplar af Mormons Bog og siger, at de skal læse den. Så fortæller han dem sin yndlingshistorie fra skrifterne, nemlig historien om Joseph Smith og hans første åbenbaring. □

PROFETIENS GAVE

»Vi tror på ... profeti« (7. trosartikel).

Med evangeliets gengivelse er profetiens gave atter blevet tilgængelig. Præsident Harold B. Lee beskrev denne gave som »den gave, hvorved (vi) kan få Gud åbenbaret« (*Stand Ye in Holy Places*, 1974, s. 155). Ved hjælp af den kan levende profeter åbenbare Guds vilje til hans børn – og vi kan selv modtage inspiration.

»OG HVAD DE TALER ... SKAL VÆRE HERRENS VIJLE«

Gennem tiden er profeter ofte blevet inspireret til at forudsige kommende begivenheder. Men oftest har deres opgave bestået i at forkynde den sande lære, at virke som vidner for Frelseren, at advare mod synd og at lede Herrens folk ved Åndens kraft. På den måde er de ledere, som vi opretholder som profeter, inspirede undervisere i retfærdighed.

Herren siger, at profeter er uundværlige »til at gøre tjeneste« (Ef 4:12). Han har erklæret, at »hvad de taler, drevet af den Helligånd, skal anses som hellig skrift, skal være Herrens vilje ... og Guds kraft til saliggørelse« (L&P 68:4). Kirkens præsident er Herrens profet, seer og åbenbarer i denne verden. Til at hjælpe sig i tjenesten har han apostlene, mænd, der også er blevet

indsat som profeter, seere og åbenbare.

»JESU VIDNESBYRD ER PROFETIENS ÅND«

Fra Moses kan vi erfare, at profetiens gave ikke udelukkende er begrænset til Kirkens ledere. Han råbte: »Gid hele Herrens folk var profeter, fordi Herren lagde sin ånd på dem!« (4 Mos 11:29). Som Johannes sagde: »Jesu vidnesbyrd er profetiens ånd« (Åb 19:10). Gennem denne vunderlige gave kan vi vide, at Frelseren lever, og at han elsker os.

Det er også gennem den gave, at vi kan vide, at de valg, som vi træffer, er korrekte. De, der modtager Helligåndens gave, kan modtage åbenbaring »inden for den myndighedssfære og det ansvar, som (de) har fået overdraget« (*Stand Ye in Holy Places*, s. 155). Forældre kan modtage inspiration til at opdrage deres børn. En besøglærerinde kan blive tilskyndet til

at hjælpe en søster, som hun har ansvaret for. Vi kan alle modtage inspiration i vores daglige gøremål.

En søster følte sig forvirret, da hendes biskop uventet bad hende om at overveje at tage på mission. Hun var 24 år, var lige blevet færdig på college og var blevet tilbudt friplads på et universitet. Hun var ældre, end søstre normalt er, når de bliver kaldet på mission, og hun havde håbet på at fortsætte sin uddannelse.

Men mens hun overvejede sine muligheder, fik hun en stærk fornemmelse af, at Herren ønskede, at hun skulle tjene. Hun besluttede at tale med sin stavspræsident. Under samtalen med ham forsvandt enhver tvivl. Andre kunne måske have modtaget et andet svar, men hun følte klart, at dette var hendes svar. Hun udtrykte sit ønske om at tjene på en fuldtidsmission.

»I det øjeblik,« mindes hun, »blev jeg overvældet af følelsen af, at hvis jeg døde i det øjeblik, kunne jeg møde min Frelser og være sikker på at blive antaget af ham. Jeg gjorde det, som han ønskede, at jeg skulle gøre. Jeg har aldrig glemt den fred og sikkerhed, der kom som en velsignelse fra ham.«

- På hvilken måde åbenbarer Gud sin vilje for os?
- Hvordan kan profetiens gave hjælpe os til at leve i overensstemmelse med Guds vilje? □

Den levende profets ord

Råd og vejledning fra præsident Gordon B. Hinckley

TROFASTE UNGE

»I unge mænd og kvinder, I er vores store håb for fremtiden. Jeg vil gerne sige til jer unge mennesker, at I skal holde jeres rødder i Jesu Kristi evangelium. Vi har en salme, der lyder: 'Skal vi svigte vore pagter, som er gjort med himlens Gud ... Nej! Mer nu end før vil vi kæmpe og stride, tro stå til Herren, om end vi må lide; kæmpe os frem, opnå et hjem hos Gud vor Fader til evig tid' (*Salmer og sange*, nr. 167). Jeg vil opfordre jer til at leve rene og dydige liv. Renhed giver lykke. Synd har aldrig være lykke. Overtrædelse har aldrig været lykke. Zions ungdom skal være stærk. Stå imod dem, der vil nedgøre jer. Vær tapre, sanddru og dydige, så vil Gud velsigne jer. Og når I bliver gamle nok til at gifte jer, så se efter andre medlemmer af Kirken. I vil blive lykkeligst, hvis I gifter jer inden for Kirken, fordi I og jeres livsledsager så vil have samme overbevisning, samme standarder og samme tro, der er rodfæstet i Jesu Kristi gengivne evangelium.«¹

FORMÅLET MED KIRKEN

»Når alt er sagt og gjort, så er der ét stort formål med denne Kirke, og det er at hjælpe vor himmelske Fader med at tilvejebringe udødelighed og evigt liv for hans sønner og døtre. Den eneste grund til, at den er her, er for at opbygge tro på det, der er evigt.«²

FORMÅLET MED VORES VIRKE

»Jeg håber, at vi aldrig vil glemme, at formålet med alt, hvad vi gør, er at hjælpe Guds sønner og døtre med at finde den vej, der fører til udødelighed og evigt liv; at indgyde dem kærlighed til Gud vor evige Fader, hvis børn vi er; at indgyde dem en stærk og sikker overbevisning om den rolle, som hver enkelt af os spiller i den Almægtiges

plan, at vi er Guds børn, arvinger til en guddommelige fødselsret, åndelige børn, som er sendt herved med en gnist af det guddommelige i os. Alt det administrative arbejde i Kirken er vigtigt. Det vil jeg gerne bekræfte og fastslå. Men når alt er sagt og gjort, så er vores største ansvar som ledere i denne Kirke at øge vores folks kundskab om deres rolle som Guds sønner og døtre, deres guddommelige arv og deres guddommelige, evige mål.«³

EFTERLEV EVANGELIETS PRINCIPPER

»Familieproklamationen er en vidunderlig erklæring, men lad mig sige det ligeud: Den er absolut intet værd, hvis vi ikke anvender dens principper i vores liv. Bibelen gavner os intet, hvis vi ikke efterlever dens forskrifter. Mormons Bog gavner os intet, hvis vi ikke efterlever dens lærdomme. Lære og Pagter gavner os intet, hvis vi ikke efterlever de principper, som står deri. Og det samme gælder Den Kostelige Perle og Trosartiklerne, som står deri, og altså også denne proklamation. Prøven på vores overbevisning om sandheden af dette værk ligger i den måde, vi efterlever den på, mine elskede brødre og søstre.«⁴

PRÆSTEDØMMETS NØGLER

»I eftermiddags var vi inde i Vor Frue Kirke, hvor Thorvaldsens originale Kristus-statue står. Og ned langs hver side af den smukke kirke står statuer af apostlene, deriblandt Peter, som står med nøglerne i sin hånd. Jeg tror ikke, at de mennesker, som har ansvaret for den kirke, forstår betydningen af de nøgler, men for os er de virkelige, de er ægte. Herren sagde til sine apostle: 'Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på

jorden, skal være løst i himlene' (Matt 16:19). Det er præstedømmets evige nøgler, som er blevet gengivet ved Peter, Jakob og Johannes, og også ved Moses, Elias og profeten Elias. Det er præstedømmets fyldes nøgler, sådan som Herren anvender ordet i det 124. afsnit af Lære og Pagter – de nøgler, som udøves i Herrens hus.«⁵

DEN FØRSTE ÅBENBARING

»Dette sted (staten New York) er stedet, hvor den første åbenbaring fandt sted. Det er en altafgørende del af vores historie. Ethvert krav, som vi gør på at have guddommelig myndighed, enhver sandhed, som vi forkynder angående dette værk, alt det har rod i den første åbenbaring, som profeten modtog. Det var indledningen til tidernes fyldest uddeling, hvor Gud lovede, at han ville gengive alle de magter, gaver og velsignelser, som alle tidligere uddelinger havde haft, og vi står lige her, hvor det skete. Og jeg gentager, mine elskede brødre og søstre, at det er selve den aksel, som hele dette værk drejer om.«⁶

MORMONS BOG

»Hvem kan fornægte Mormons Bogs sandhed? Enhver kan tage og føle på den. Beviset på dens sandfærdighed opnås ved at læse den, læse den under bøn. Ifølge Moroni kan enhver få kundskab om dens sandhed, og millioner har gjort det, ved at læse denne bog. Man kan røre ved den, man kan tage den op, man kan lukke den op, man kan ransage dens ord. Mange har forsøgt at finde en anden forklaring på dens oprindelse. De er alle slået fejl, mens Mormons Bog fortsætter sin sejrsgang.«⁷

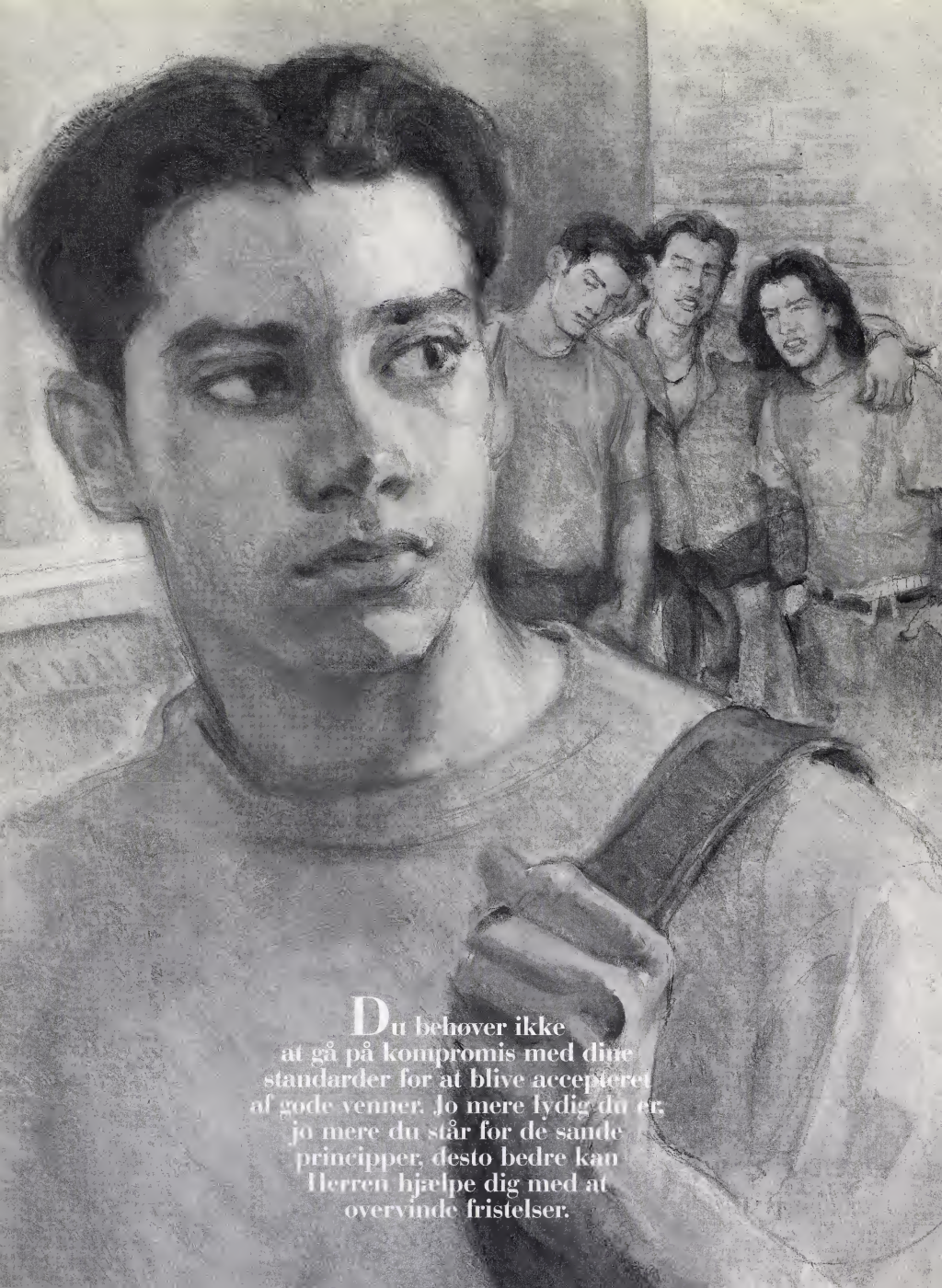
OFRE FOR KIRKEN

»Jeg tænker på alt det, som folk har ydet for denne Kirke, på de flere end 4000 mennesker, som omkom og blev begravet mellem Mississippi og Saltsødalen. De gav deres liv for sagen. Jeg gentager, folk yder ikke den slags ofre for en opdigtet historie.«⁸ □

NOTER

1. Fireside i Haag i Holland, den 13. juni 1996.
2. Regionalkonference i Berlin i Tyskland, den 15. juni 1996.
3. Regionalkonference i Berlin i Tyskland, den 15. juni 1996.
4. Fireside i København, den 14. juni 1996.
5. Missionærmøde i København, den 14. juni 1996.
6. Missionærmøde i Rochester i New York, den 12. juli 1996.
7. Missionærmøde i Rochester i New York, den 12. juli 1996.
8. Missionærmøde i Rochester i New York, den 12. juli 1996.

Du behøver ikke
at gå på kompromis med dine
standarder for at blive accepteret
af gode venner. Jo mere lydige du er,
jo mere du står for de sande
principper, desto bedre kan
Herren hjælpe dig med at
overvinde fristelser.

Alvorlige spørgsmål, alvorlige svar

Ældste Richard G. Scott

De Tolv Apostles Kvorum

Nogle af jer glæder jer til at blive missionærer, når I bliver ældre. Andre af jer skal snart af sted på mission. Jeg bedrøves ved tanken om, at nogle af jer ikke vil opnå disse værdige mål på grund af valg, som I træffer lige nu.

Jeg vil tale, som om du og jeg sad alene til et interview, hvor ingen andre kan høre os. Min hensigt er at hjælpe dig til at træffe de rigtige valg. Det vil hjælpe dig til at udvikle selvtillid. Du vil få frimodighed til at gøre det rigtige og overvinde det stærke, negative gruppepres og dårlig indflydelse.

Som dreng følte jeg, at noget af det, som jeg hørte i skolen om legemets intime dele, var forkert. Alligevel var jeg ikke sikker på, hvor forkert det var, eller hvorfor det var forkert. Du har måske lignende følelser. Da du som læser ikke kan stille mig spørgsmål, vil jeg anvende nogle af de fortrolige spørgsmål, som oftest stilles mig af de unge, jeg møder over hele verden.

Jeg vil besvare dem ud fra, hvad jeg har lært af skrifterne og profeterne. Derved får du en klar standard at vælge ud fra. Jeg beder om, at Helligånden under vores samtale vil lade dig føle, at det, som jeg siger, er sandt. Jeg ved, at mens du lytter og tænker på, hvordan vores interview har betydning for dig, vil der komme tanker til dig, om hvad du i dit eget liv kan gøre ved det.

Spørgsmål: Kan du hjælpe mig med at modstå gruppepres? Hvorfor gør nogen noget, som er forkert, og bagefter praler med, hvor sjovt det var? Når jeg ikke vil

være med, får de mig til at føle mig dum, fordi jeg ikke vil.

Svar: Man kan ikke behage Gud uden at fornærme Satan, så derfor vil du blive presset af dem, som han frister til at handle forkert. Mennesker, som handler forkert, ønsker, at du skal gøre det samme, fordi det får dem til at føle sig bedre tilpas, når andre også gør det. De ønsker måske også at udnytte dig.

Det er naturligt at ønske at blive accepteret af gruppen og at være en del af gruppen – nogle mennesker slutter sig endog til bander, fordi de ønsker at høre til, men de mister deres frihed, og nogle mister livet. Noget af det sværeste for dig at indse er, hvor stærk du allerede er, og hvor meget de andre respekterer dig i stilhed. Vi nærer stor tillid til dig.

Du behøver ikke at gå på kompromis med dine normer for at blive accepteret af gode venner. Jo mere lydige du er, jo mere du står frem for de sande principper, desto mere kan Herren hjælpe dig med at overvinde fristelser.¹ Lad andre kende dine standarder, ved at du konsekvent efterlever dem. Svar på spørgsmål om dine principper, når nogen spørger, men undgå at prædike. Jeg ved af erfaring, at det virker.

Ingen begår alvorlige fejltagelser med vilje. De kommer, når du går på kompromis med dine standarder for at blive accepteret af andre. Vær den stærke. Vær lederen. Vælg dig gode venner og modstå sammen kammeraternes pres.

Spørgsmål: Hvordan forhindrer jeg dårlige tanker i at komme, og hvad gør jeg, når de kommer?

Svar: Visse dårlige tanker kommer af sig selv. Andre kommer, fordi vi indbyder dem gennem det, vi ser og lytter til.² At tale om eller se på umoralske billeder kan fremkalde stærke følelser. Det frister dig, når du ser underlødige videoer eller film. Det findes omkring dig, men du må ikke tage del i det. Arbejd på at holde dine tanker rene ved at tænke på det, som er godt.³ Hjernen kan kun tænke på én ting ad gangen. Anvend denne kendsgerning til at fortrænge dårlige tanker.⁴ Giv ikke tanken næring ved at læse eller se på det, som er forkert. Hvis du ikke styrer dine tanker, så fortsætter Satan med at friste dig, indtil du fører dem ud i livet.⁵

Spørgsmål: Hvorfor er kyskhedsloven så vigtig? Hvorfor er sex før ægteskabet forkert?

Svar: Familien er grundlæggende for lykkens store plan og central i Frelserens lærdomme. En ny familie begynder, når en mand og kvinde afgiver hellige ægteskabsløfter og bliver knyttet lovligt sammen som mand og hustru og far og mor. Den perfekte begyndelse sker gennem besegling i templet. I ægteskabet forpligter man sig til at gøre sit bedste for helt og holdent at være absolut loyale over for hinanden og til at få børn, som man kan opdrage og undervise. Faderen påtager sig sin rolle som forsøger og beskytter, mens moderen påtager sig rollen som hjemmets hjerte med sin ømme, kærlige og understøttende indflydelse. Sammen stræber de efter at indprente dem selv og deres børn principper som bøn, lydighed, kærlighed og at give af sig selv samt at søge efter viden.

Herren tillader mand og hustru i den vedvarende ægteskabspagt at udøve den hellige skaberkraft i al sin skønhed og inden for de grænser, som

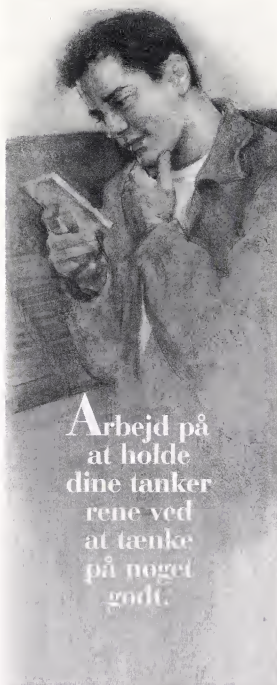
han har sat.⁶ Et formål med denne intime og hellige oplevelse er at tilvejebringe fysiske legemer for de ånder, som vor himmelske Fader ønsker skal opleve livet på jorden. En anden årsag til disse stærke og smukke følelser af kærlighed er, at de skal binde mand og hustru sammen i loyalitet, troskab, gensidig hensyntagen og fælles mål.

Disse intime forhold er imidlertid forbudt af Herren uden for ægteskabets varige forbindelse, eftersom det vil underminere hans hensigter.⁷ Sådanne relationer er i overensstemmelse med hans plan, når de udøves inden for den hellige ægteskabspagt. Når de opleves på anden vis, strider de mod hans vilje. De forårsager altid alvorlig følelsesmæssig og åndelig skade. Selv om de involverede måske ikke indser det nu, så vil de gøre det senere.

Seksuel umoral skaber en hindring for Helligåndens påvirkning med alle dens opløftende, oplysende og styrkende evner. Det skaber en stærk fysisk og følelsesmæssig stimulation. Lidt efter lidt skabes et uudslukkeligt begær, som driver overtræderen hen mod stadig flere alvorlige synder. Det skaber selvished og kan fremkalde aggressive handlinger som brutalitet, abort, seksuelt misbrug og voldsforbrydelser. En sådan stimulering kan lede til homoseksualitet, og det er i bund og grund forkert.⁸

Seksuel overtrædelse vil tilsmudse det præstedømme, som du nu bærer, tømme dig for åndelig styrke, underminere din tro på Jesus Kristus og hindre din evne til at tjene ham. Vedvarende og villig lydighed vil øge din selvtilid og dine evner. Det vil skabe en karakter, som vil gøre det muligt for dig at møde vanskelige udfordringer og overvinde dem. Det vil gøre det muligt for dig at modtage inspiration og styrke fra Herren.⁹

Spørgsmål: Vi får hele tiden at

vide, at vi ikke må involvere os seksuelt, men de fortæller os aldrig, hvor grænsen går. Hvor går den?

Svar: Enhver seksuel intimitet uden for ægteskabet – jeg mener bevidst kontakt med et andet menneskes hellige og intime dele med eller uden tøj på – er en synd og er forbudt af Herren. Det er også overtrædelse bevidst at stimulere disse følelser i sit eget legeme.¹⁰

Satan frister os til at tro, at der findes en tilladt grad af fysisk kontakt mellem to mennesker, som søger den stærke følelsesmæssige stimulation, man kan opnå ved det, samt at det, hvis det holdes inden for visse rammer, ikke vil medføre nogen skade. Som et vidne om Jesus Kristus vidner jeg, at det er fuldkommen usandt.

Satan søger især at friste den, som har levet et rent liv, til at eksperimentere gennem blade, videoer eller film, som er fulde af stærke billeder. Han ønsker at skærpe appetitten, så man begynder at eksperimentere, hvilket hurtigt vil føre til intimitet og besudling. Det vil danne stærke vaner, som er vanskelig at bryde. Resultatet vil blive mentale og følelsesmæssige ar.

Når du er moden nok til for alvor at planlægge at blive gift, så sørg for at holde dine udtryk for kærlighed på et plan, hvor det også kan føles behageligt i dine forældres nærvær.¹¹ For at overholde disse hellige bud, så indgå en pagt med Herren om, at du vil adlyde dem. Beslut dig for, hvad du vil gøre, og hvad du ikke vil gøre. Når fristelserne kommer, så lav ikke om på dine standarder. Opgiv dem ikke, når forholdene synes at retfærdiggøre en undtagelse. Det er Satans måde at skade dig på ved at få det til at se ud, som om der findes tidspunkter, hvor Guds love ikke gælder. Der findes ingen undtagelser.

Spørgsmål: Hvor langt er for

langt at gå sammen med en, man holder af, før man bliver gift?

Svar: Før ægteskabet kan der ikke være nogen seksuel kontakt med en veninde, forlovet eller nogen som helst. Punktum.¹² Selv om det er en befaling, så husk, at denne standard er til for din lykke. Det er årsagen til, at Kirken råder jer til at gå ud i grupper og ikke komme sammen med nogen, mens man er ung. Når du senere forbereder dig til at blive gift, så husk, at sand kærlighed ophøjer, beskytter, respekterer og beriger begge parter. Den motiverer dig til at yde ofre for den dreng eller pige, som du elsker. Satan ønsker at fremme en falsk kærlighed, som i virkeligheden er begær. Den drives af en sult efter at tilfredsstille en personlig appetit. Beskyt den, du elsker,

ved at holde dine følelser inden for de rammer, som Herren har sat. Du ved, hvordan du kan holde dig ren. Vi stoler på, at du kan klare det.

Spørgsmål: Hvordan omvender man sig, hvis man har begået seksuel synd? Hvilke synder bør man fortælle sin biskop?

Svar: Alle de seksuelle synder, som vi har talt om, kræver oprigtig omvendelse med biskoppen som deltager. Har du gjort noget sådant, så omvend dig nu. Det er forkert at overtræde disse af Herrens befalinger. Det er værre ikke at gøre noget ved det. Synd er som kræft. Den kan aldrig helbrede sig selv. Den vil bare blive værre, hvis den ikke bliver helbredt gennem omvendelse. Dine forældre kan styrke dig. Du kan så ved biskoppens vejledning blive ren gennem omvendelse. Det kan måske virke, som om han har travlt eller ikke står til rådighed. Fortæl ham, at du har problemer, og at du har behov for hjælp. Han vil lytte.

Når du bereder dig på ægteskabet, så husk på, at sand kærlighed opløfter, beskytter, respekterer og beriger begge parter.

Et ungt menneske med alvorlige problemer fortalte: »Jeg havde gjort noget, som jeg vidste var forkert. Jeg var blevet undervist om, at det var forkert, så længe jeg kan huske. Jeg ved, at omvendelse er en stor gave. Uden den ville jeg være fortabt. Men jeg er ikke rede til at omvende mig fra mine synder, alligevel ved jeg, at når jeg er rede, kan jeg omvende mig.« Hvor tragisk. Tanken om bevidst at begå synd og så omvende sig senere, er helt forkert. Gør det aldrig!¹³ Mange begynder på den bevidste synds vej og vender aldrig tilbage. Bevidst synd udløser større straf og er sværere at overvinde. Hvis du har syndet, så omvend dig nu, mens du kan.

Jeg beder til, at du, mens du og jeg har talt sammen,

har følt dig tilskyndet til at forbedre dig.¹⁴ Du har et helligt ansvar¹⁵ og et enestående privilegium.¹⁶ Du vil blive styrket i din beslutning om at leve retskaffent, når du studerer skrifterne, især Mormons Bog. Lyt til dine forældre, ledere og profeten. Hav tro på Frelseren. Han vil hjælpe dig.¹⁷ Husk på, at han har sagt: »Jeg, Herren, er forpligtet, når I gør, hvad jeg siger, men når I ikke gør, hvad jeg siger, har I intet løfte.«¹⁸

Hold dig moralsk ren. Herren vil gøre det muligt, når du af al magt gør din del.¹⁹ Jesus Kristus lever, og han elsker dig. Han vil hjælpe dig, når du gør din del. □

Tilpasset fra en tale, som blev holdt ved oktoberkonferencen 1994.

NOTER

1. Se 1 Kor 10:13.
2. Se H. Burke Peterson, *Stjernen*, januar 1994, s. 40-41.
3. Se *Teachings of Ezra Taft Benson*, Salt Lake City, 1988, s. 278, 445-446.
4. Se Boyd K. Packer, *Ensign*, januar 1974, s. 27.
5. Se Thomas S. Monson, *Stjernen*, januar 1991, s. 43-44; se også Robert L. Simpson, *Ensign*, januar 1973, s. 112.
6. Se Spencer W. Kimball, *Stjernen*, august 1974, s. 37.
7. Se Boyd K. Packer, *Ensign*, juli 1972, s. 111-113.
8. Se Spencer W. Kimball, *Stjernen*, april 1981, s. 184-189.
9. Se L&P 43:9, 15-16.
10. Se Spencer W. Kimball, *Stjernen*, februar 1975, s. 33-34; april 1978, s. 6-7; april 1981, s. 97.
11. Se *Teachings of Ezra Taft Benson*, s. 283-284.
12. Se *Teachings of Spencer W. Kimball*, udgivet af Edward L. Kimball, Salt Lake City, 1982, s. 65, 176-177.
13. *Teachings of Ezra Taft Benson*, s. 70-72.
14. Se L&P 64:33-34.
15. Se L&P 84:35-39. Se også Spencer W. Kimball, *Tilgivelsens mirakel*, s. 114-115.
16. Se *Teachings of Spencer W. Kimball*, s. 494.
17. Se Moroni 10:32.
18. L&P 82:10.
19. Se 3 Nephi 18:20.

LÆR VISDOM I UNGDOMMEN

KRISTUS I TEMPLET, AF HENRICH HOFMANN; TRYKT MED TILAEDELSE FRA C. HARRISON CONROY COMPANY

LIGESOM JESUS UNDERVISTE DEM, SOM PÅ HANS TID ØNSKEDE AT HØRE SANDHEDEN,
KAN HAN VÆRE DIN LÆREMESTER I DIN SØGEN EFTER EVIGE SANDHEDER I DAG
(SE ALMA 37:35-37; 38:9)

TEMPEL- PLADSEN

Fire dage efter at pioniererne var ankommet til Saltøgdalen i juli 1847, udvalgte præsident Brigham Young stedet, hvor templet skulle bygges. De fire hektarer blev til Tempelpladsen, som ikke alene er Salt Lake Citys, men hele Kirkens samlingspunkt.

I dag rummer Tempelpladsen meget, som de mange millioner besøgende kan se på. Smukke blomsterbede, træer og buske skaber en smuk ramme for templet, Tabernaklet, Assembly Hall, de to besøgscentre og mange monumenter og statuer, som har med Kirkens historie

Til venstre: 30.000 hollandske tulipanløg plantes i tide til forårsblomstringen. Søster Magsariin Batchimeg fra Mongoliet bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus. Herover: Templet og tabernaklet i Salt Lake City.

at gøre. Besøgende kan vælge at slentre omkring på pladsen eller at høre mere om Kirkens historie og tro fra søstermissionærerne.

Tempelpladsens skønhed strækker sig vest på til Slægtshistorisk Bibliotek og Kirkens museum for de sidste dages helliges kunst og historie. Østpå ligger den lille plads, som forbinder Joseph Smith-bygningen, Hjælpeforeningens bygning, Kirkens administrationsbygning, Kirkens kontorbygning og Brigham Youngs historiske hjem, Lion House og Beehive House.

I skarp kontrast til nutidens arkitektur bestod det første bygningsværk på pladsen af en åben, løvdækket mødesal, som ydede de hellige beskyttelse mod den stærke sol. Efterhånden

som Kirkens medlemstal steg, tog også bygningernes størrelse og antal til. Den vækst ses afspejlet i præsident Gordon B. Hinckleys bekendtgørelse ved aprilkonferencen 1996 om, at en »stor mødesal« skal opføres på en grund lige nord for Tempelpladsen. Mødesalen, der bliver indviet som en kirkebygning, vil kunne rumme mange tusinde besøgende ved generalkonferencer og andre passende arrangementer.

Da mange af vores læsere aldrig har besøgt Salt Lake City, byder vi her på en fotografisk rundvisning på Tempelpladsen og blandt andre nærliggende bygninger. □

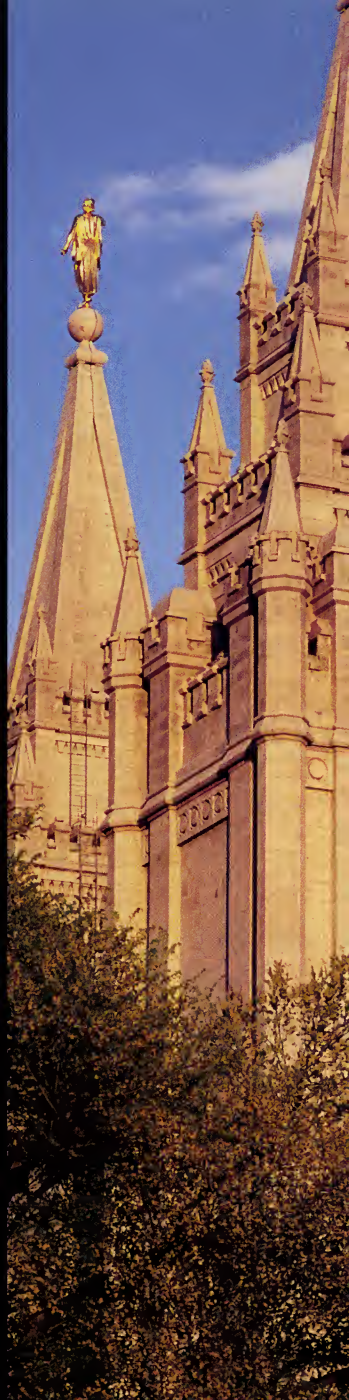
(Foto: Craig Dimond, medmindre andet er anført).

Forår

Haveanlægget er skabt til at »føre mennesker til Gud.«

siger Kirkens chefgartner, Peter Lassig. Herover: Assembly Hall. Til højre: Søster Jennifer Yun Jung fra British Columbia i Canada. Templet ved solnedgang.

Sommer

Yderst til venstre fra oven: Kirkens administrationsbygningens søjler; udsnit af en af Tempelpladsens porte; hvert år sås 300 forskellige slags blomster. Til venstre: Et kastanje træ uden for Tabernaklet. Øverst: Sydsiden af Kirkens kontorbygning. Herover til højre: Udsnit af mindesmærket for Det Aronske Præstedømmes gengivelse; besøgende på Tempelpladsen.

Til højre: Søster Iréne Bencze fra Ungarn. Herunder: Søster Sherry L. Boardman fra Vermont i USA.

A

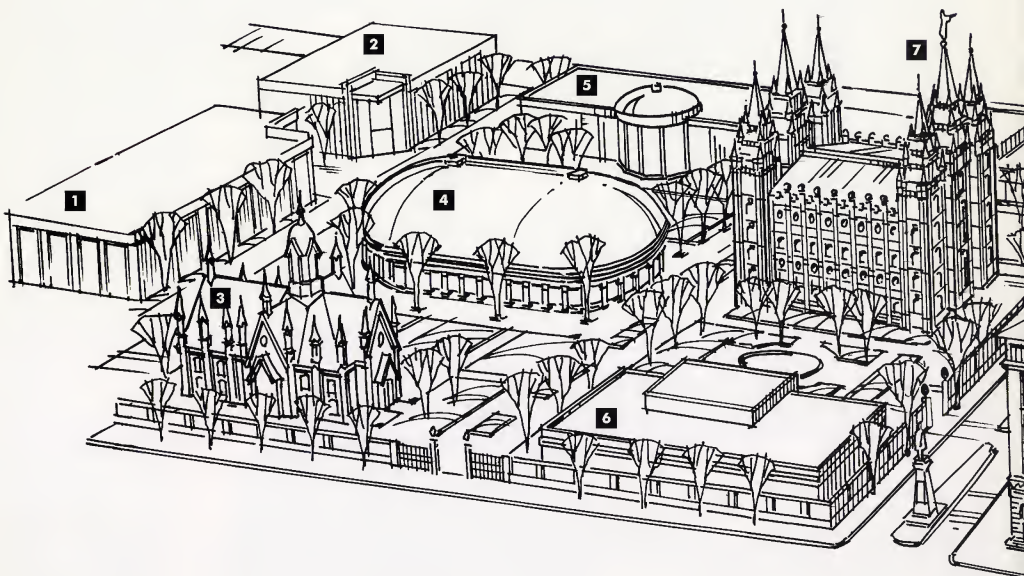
FOTO: BRIANT LIVINGSTON

FOTO: BRIANT LIVINGSTON

TEMPELPLADSEN En rundvisning

1. Slægtshistorisk Bibliotek	5. Det nordlige besøgscenter	10. Kirkens kontorbygning
2. Kirkens museum for de sidste
dages helliges kunst og historie	6. Det sydlige besøgscenter	11. Kirkens administrations-
bygning
3. Assembly Hall	7. Templet og annekset	12. Lion House
4. Tabernaklet	8. Joseph Smith-bygningen	13. Beehive House
	9. Hjælpeforeningens bygning	

TREDIMENSIONALT KORT: GORDON SMART, LAVET PÅ GRUNDLAG AF EN COMPUTERTEGNING AF KERRI NIELSEN, KIRKENS ARKITEKTAFFDELING

FOTO: TAMARA HAMBLIN

FOTO: BRYANT LIVINGSTON

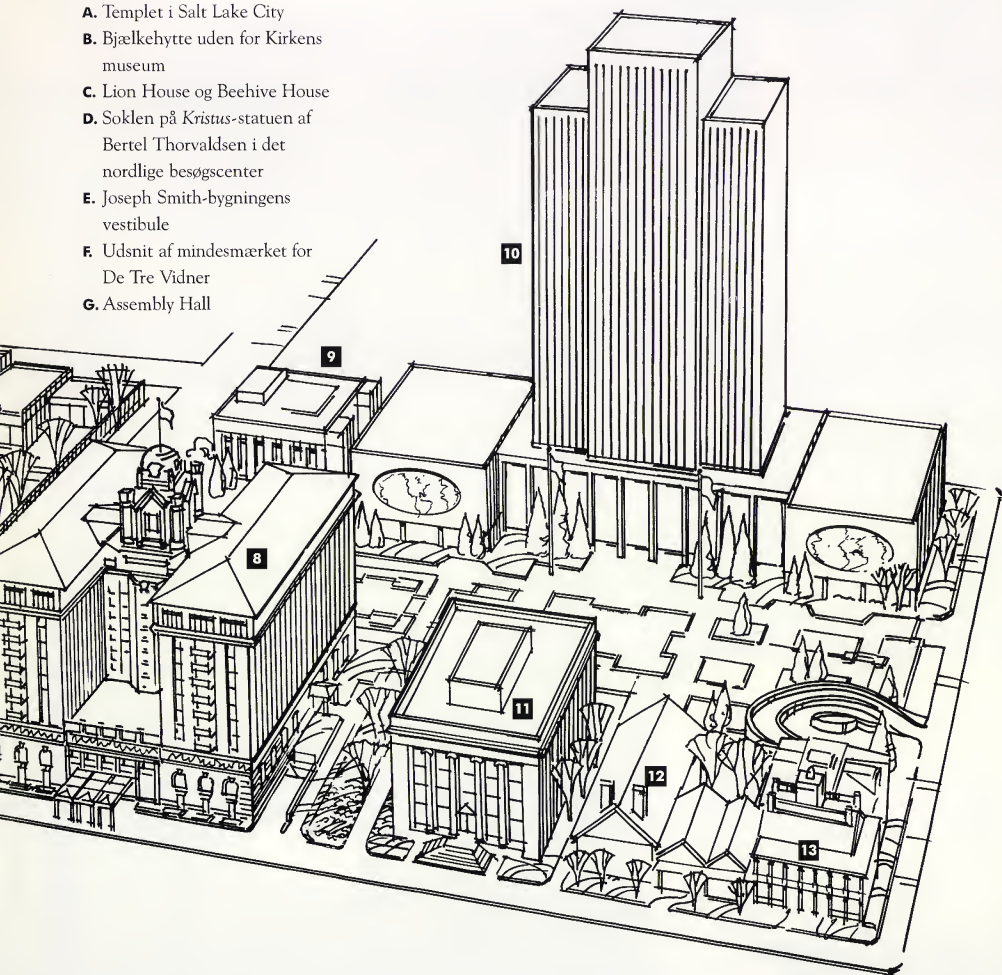

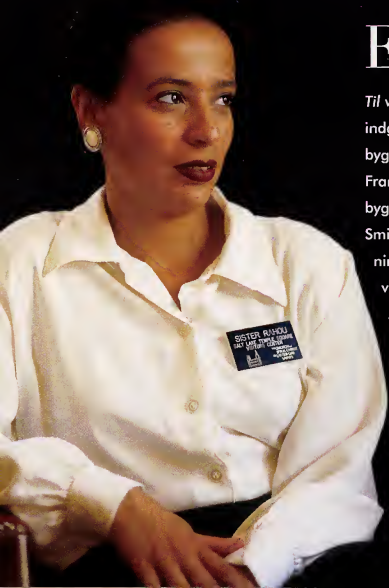
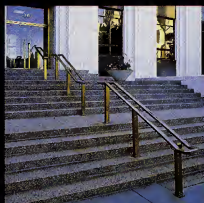
FOTO: WELDEN ANDERSEN

FOTO: WELDEN ANDERSEN

- A. Templet i Salt Lake City
- B. Bjælkehytte uden for Kirkens museum
- C. Lion House og Beehive House
- D. Soklen på Kristus-statuen af Bertel Thorvaldsen i det nordlige besøgscenter
- E. Joseph Smith-bygningens vestibule
- F. Udsnit af mindesmærket for De Tre Vidner
- G. Assembly Hall

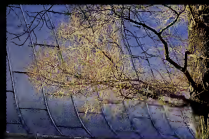
Efterår

Til venstre fra oven: Efterårsløv; indgangen til Hjelpeforeningens bygning; søster Najet Rahou fra Frankrig. Herover fra venstre: Kirkens bygning, templet, toppen af Joseph Smith-bygningen og to kontorbygninger ses bag Tabernaklets hvælvede tag. Herunder: Mågemonumentet.

Vinter

Herunder: Et frostdækket genskær af sommerens skønhed. Til højre: Templet ved vintertide; Mågemonumentets sokkel med det sydlige besøgscenter i baggrunden; et vinterdaggyr hilses velkommen af månen; sollyset er fanget i et net af rimfrostdækkede grene.

MISSIONÆRER

Missionen på Tempelpladsen i Salt Lake City dækker kun nogle få gader i den indre by. Men med fem millioner besøgende hvert år er det en af Kirkens mest internationale missioner.

Maryann Martindale og
Jennifer Gantt Absher

S om 16-årig blev Soon Joo Park døbt i Seoul i Sydkorea. Da hun blev 21, vidste hun efter megen bøn, at vor himmelske Fader ønskede, at hun skulle tage på en fuldtidsmission. Hun drøftede det med sin biskop, blev interviewet af

ham og begyndte at træffe sine forberedelser. Men hendes forældre, som ikke var medlemmer af Kirken, var ikke begejstrede for hendes beslutning. Hendes far var især uheldig. Da hun modtog sin kaldelse til at tjene i missionen på Tempelpladsen i Salt Lake City, satte hun sin lid til Herren og gik om bord i flyet til Missionærtræningscentret i Provo i Utah.

Mens søster Park sad i flyet, skrev hun et brev til sin far. Hun forklarede ham, hvor hun skulle tilbringe det næste halvandet år, og hun fortalte, hvor meget det betød for hende at udføre en mission. Kort efter modtog

hun et brev fra sin far, hvori han skrev, at han elskede hende, og at hun forstod hendes ønske om at tjene.

Tempelpladsen førte Soon Joo Park og hendes far sammen. Turister fra hele verden samles også på Tempelpladsen i Salt Lake City i Utah for at lære mere om Frelseren og hans Kirke. Hvert år besøger over fem millioner mennesker Tempelpladsen, og omkring 200 missionærer tager imod dem og viser dem rundt.

Det, der gør denne mission så enestående, er, at der ikke er nogen fuldtidsældster i den. Flere missionærtepar tjener på Tempelpladsen som en slags deltidsmisionærer, så der er nogle ældre ældster på pladsen. Men som sagt tjener de ikke på fuldtid. Alle fuldtidsmissionærer er søstre.

»På sit eget sprog«

Inden for deres missionsforholdsvis lille område – som omfatter templet i Salt Lake City, Tabernaklet, Assembly Hall, de to besøgscentre, flere pionermonumenter og Joseph Smith-bygningen – er disse søstre med til at opfylde profetien om, at »enhver skal høre

Søster **Tori Tahiatia** fra Pirae på Tahiti byder besøgende velkommen på Tempelpladsen.

FOR HELE VERDEN

evangeliets fylde i sit eget sprog« (L&P 90:11).

Fordi der kommer så mange besøgende fra mange nationer på Tempelpladsen, taler de missionærer, som tjener der, hver dag flere forskellige sprog end i nogen anden mission i verden – så det er sandsynligvis den mest internationale mission i Kirken. Af de mere end 30.000 turistbusser, som besøgte pladsen sidste år, medbragte over halvdelen ikke-engelsktalende gæster. Man kan til enhver tid høre op til 30 forskellige sprog på pladsen.

Søster Najet Rahou fra Nice i Frankrig blev begejstret, da hun modtog sin kaldelse til Tempelpladsen, fordi hun vidste, at det ville give hende mulighed for at tale alle de fem sprog, som hun kan, nemlig fransk, spansk, engelsk, hindi og afrikaans. I sommermånederne, hvor antallet af turister er størst, taler hun flere af disse sprog hver dag.

Søster Mireille Van Tonder fra Bordeaux i Frankrig taler også fem sprog: Afrikaans, fransk, hollandsk, engelsk og tysk. For nylig talte hun med en ung kvinde fra Sydafrika. Søster Van Tonder, som er født i Sydafrika, kunne fortælle den

besøgende om Kirken på hendes eget sprog. Den unge kvinde blev meget overrasket og begejstret over at høre, at Kirken fandtes i hendes eget land, og at hun kunne blive undervist af missionærerne, når hun vendte hjem.

»Meget dygtige findere«

Mange besøgende, som missionærerne taler med, er som den unge kvinde fra Sydafrika. De vender hjem og bliver undervist af andre. Denne form for missionering er en anden grund til, at missionen på Tempelpladsen er så usædvanlig. Missionærerne på Tempelpladsen underviser gæster om Jesu Kristi guddommelighed og Kirkens historie ved hjælp af rundvisninger og præsentationer. De underviser ikke efter de sædvanlige missionærlektioner eller følger undersøgere til dåbens vande. De sender navnene på dem, der er interesseret i at høre mere, til de missioner, hvor de pågældende mennesker bor.

»Andre missionærer finder, underviser, døber og støtter. Vi finder kun, men vi er meget dygtige findere,« siger Robert Charles Witt, tidligere præsident for missionen på Tempelpladsen.

Søster Cheri Reid fra Amerikansk Samoa forklarer søstrenes rolle: »Vi er redskaber i Herrens hænder, og vi bærer vores vidnesbyrd meget ofte. Vi hjælper folk til at forstå den rolle, som Frelseren spiller i deres liv for at styrke og opbygge dem.«

Søster Erika Lecaros fra Lima i Peru fortæller om at tjene på Tempelpladsen: »Det er en af de hårdeste missioner, for man giver så meget af sig selv uden at se resultaterne. Man giver folk alt, hvad man kan, og lader dem føle Ånden og bærer vidnesbyrd for dem, men man finder sjældent ud af, hvordan det siden går med dem.«

Fordi deres opgave på Tempelpladsen er så enestående, tilbringer hver af missionærerne fire måneder i en anden mission i USA. Det giver dem mulighed for at undervise og arbejde med Kirkens medlemmer.

For eksempel tilbragte søster Tiziana Vacirca fra Novara Gren i missionen i Milano i Italien fire måneder i den sydlige mission i New York. Skønt New York er meget anderledes end Utah, så siger søster Vacirca, at hun så så mange mennesker fra hele ver-

Yderst til venstre: Søster May-Nhia Yang fra Laos bærer sit vidnesbyrd. **Til venstre:** Søster Suzanna Crage fra Washington i USA og søster Melissa Houck fra Californien vasker tallerkener på Welfare Square. **Herunder til venstre:** Søster Ilona Machinic fra Vilnius i Litauen siger: »Jesu Kristi evangelium tilhører vi alle den samme kultur.« **Herunder:** Søster Amber Gibbs fra Californien taler med besøgende i Tabernaklet. **Nederst:** Søstrene Wai-man Wilma Cheung fra Hong Kong og Moon-young Hwang og Min Jung Choe fra Korea organiserer søstrenes vagtplaner.

Herover: Søster Min Jung Choe fra Korea nyder at tjene på Tempelpladsen, for som hun siger: »Jeg elsker at bære mit vidnesbyrd.« **Til venstre:** Søster Susen Cornehlis fra Halle i Tyskland forklarer, hvorfor søstrene er så glade: »Det er Ånden.« **Herunder:** Søster Erika Lecaros fra Lima i Peru og søster Tupou Naeata fra Tonga studerer sammen.

den der ude, at det mindede hende om Tempelpladsen.

Bag kulisserne på Tempelpladsen

Der foregår meget arbejde bag kulisserne på Tempelpladsen for at holde missionen organiseret og velfungerende. Heldigvis ligger missionskontoret på selve pladsen, så missionærerne arbejder og taler med deres missionspræsident hver dag.

Søstrenes daglige arbejde planlægges omhyggeligt, så der tages højde for p-dage, vagtskift, sprog, oplæring og rundvisninger. Missionærerne oplæres til at kunne varetage mere end 150 forskellige opgaver. Nogle af disse er at hilse på gæsterne, når de kommer og går fra pladsen, at lede forskellige rundvisninger, at besvare spørgsmål ved informationsskrankerne, at hjælpe besøgende med at benytte FamilySearch Centret, så de kan finde

slægtshistoriske oplysninger og at hjælpe dem, der ønsker at se *Legacy*, en film produceret af Kirken, som skildrer pionerernes mod.

Missionærerne fra Tempelpladsen skænker også flere timer om ugen til

andre tjenesteprojekter. De arbejder på Welfare Square i Salt Lake City, hvor de sorterer brugt tøj til de nødlidende i hele verden, de hjælper til i biskoppernes forrådshus, underviser i engelsk og arbejder på konservesfabrikken eller i mejeriet.

Den oplevelse var meget nyttig for søster Ilona Machinic fra Vilnius i Litauen, som traf en russisk herre på Tempelpladsen. Da hun kunne tale med ham på hans eget sprog, opdagede hun, at han havde brug for hjælp, og hun kunne trække på ressourcer fra Welfare Square til at hjælpe ham. Han rejste taknemligt videre og lovede at gengælde Kirkens venlighed på en eller anden måde.

Ligesom alle andre missionærer har også missionærerne på Tempelpladsen en ugentlig p-dag. Deres mission minder også om andre, derved at de har distriktsmøder, zonekonferencer og forflytninger. Forflytninger kan betyde, at de skal flytte lejlighed, zone, få ny kammerat, ny p-dag eller nye vagter.

Eftersom alle fuldtidsmissionærerne i missionen er søstre, er alle ledere og trænere også søstre. Et andet enestående aspekt ved denne mission er, at søstrene ikke arbejder i kammeratskaber hele tiden. Selvom de går rundt to og to på Tempelpladsen, arbejder de også tit med individuelle opgaver.

»Gud virker gennem os«

Der er en konstant åndelig stemning på Tempelpladsen takket være de mange forskellige opbyggende aktiviteter, såsom generalkonferencer, Tabernakelkorets prøver og koncerter i Assembly Hall. Søstrene deltager også i sessioner i templet i Salt Lake City to gange om måneden på deres p-dage.

Søster Tupou Naeata fra Tonga forklarer, at der er udfordringer, trods de mange aktiviteter: »Missionen på Tempelpladsen er ikke fysisk krævende, men åndeligt krævende. Vi

Søster Lesieli Holokaukau fra Tonga siger, at hendes største oplevelse på Tempelpladsen har været at bære vidnesbyrd og hjælpe andre med at føle Ånden.

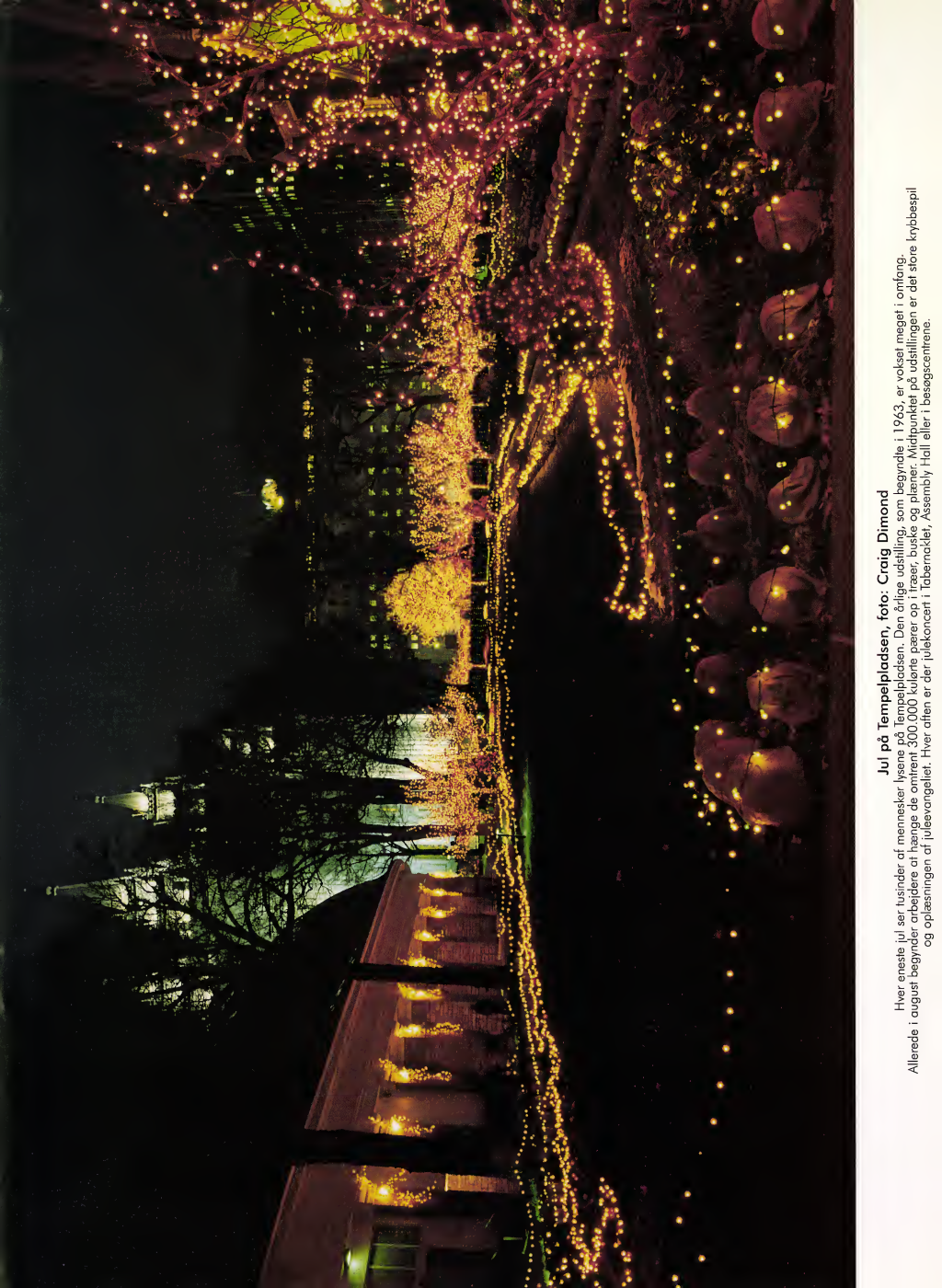

har et stort ansvar for at være gode eksempler og smile hele tiden og altid have Ånden hos os. Det er utroligt som Gud virker gennem os.«

For eksempel ledte søster Lai Chong Wong fra Hong Kong en rundvisning for syv kantonesisktalende gæster. To af gæsterne stillede mange barske spørgsmål og kom med negative bemærkninger til de andre gæster. Det er ikke så usædvanligt, for mange af de folk, som besøger Tempelpladsen, nærer mange fordomme om Kirken. Men Ånden var så stærk, at søster Wong kunne besvare alle deres spørgsmål og hjælpe de andre gæster til at føle Ånden.

Det, der er fælles for alle missionærerne på Tempelpladsen, er deres kærlighed til Herren og til hinanden. Den store forenende kraft på Tempelpladsen er Herrens Ånd. Det betyder ikke noget, at missionærerne kommer fra så mange forskellige kulturer. Det betyder ikke noget, at de taler forskellige sprog. Når de tjener på Tempelpladsen, er de forenet i hjertet.

»Selv om min tid på Tempelpladsen en dag er forbi, vil jeg altid bære mit navneskilt i hjertet, og min mission vil fortsætte hele mit liv,« siger søster Lecaros og taler dermed på vegne af missionærer over hele verden. □

Jul på Tempelplassen, foto: Craig Dimond

Hver eneste jul ser tusinder af mennesker lysene på Tempelplassen. Den drilge udstilling, som begyndte i 1963, er vokset meget i omfang. Allerede i august begynder arbejderne at hængsle de omkring 300.000 kulrødslys på træer, buske og planter. I kvarteret på udstillingen er der store krybbeopstillinger og oplæsningen af Juleevangeliet. Hver aften er der Julekoncert i Tabernaklet, Rosenly Hall eller i Besøgscentret.

Hvert år nyder millioner af gæster skønheden på Tempelpladsen. Mange bliver også rørt af skønheden af det evangelium, som forkyndes af de missionærer, der tjener her. Se »Tempelpladsen,« side 34, og »Missionær for hele verden,« side 44.

